

An tÚdarás Árachas Sláinte
The Health Insurance Authority

An tÚdarás Árachas Sláinte

**Tuarascáil Bhliantúil
agus Cuntais**

2021

Clár na nÁbhar

Ráiteas ón gCathaoirleach	1
Comhaltaí an Údaráis	2
Ráiteas na bhPríomhfheidhmeannach	4
Ár bhFís Straitéiseach	6
1 Rialáil árachais sláinte dírithe ar thomhaltóirí a spreagadh	8
1.1 Struchtúr Rialála an Mhargaidh	9
1.2 Forbairtí Rialála in 2021	10
1.2.1 Rátaí Comhionannaithe Riosca a bhí i bhFeidhm in 2021	10
1.2.2 Rátaí Comhionannaithe Riosca atá i bhFeidhm ón 1 Aibreán 2022	10
1.3 An Margadh Árachais Sláinte Príobháideach in Éirinn in 2021	11
1.3.1 Méid an Mhargaidh	11
1.3.2 Costais Éileamh Cúraim Sláinte	12
1.3.3 Forbairtí Táirge agus praghas árachais sláinte	13
2 Comhlíonadh agus cuntasacht a chinntiú	14
2.1 An Scéim Comhionannaithe Riosca	15
2.2 Measúnú Róchúitimh	15
2.3 Cigireachtaí	16
2.4 An Clár um Ghnóthais Sochar Sláinte	16
2.5 An Clár na gConarthaí Árachais Sláinte	16
2.6 Fógra Táirgí	16
3 Muinín tomhaltóirí a chothú agus tomhaltóirí a chumasú chun cinntí eolasacha a dhéanamh	18
3.1 Tuairimí Maidir le hÁrachas Sláinte	19
3.2 Faisnéis do Thomhaltóirí	20
3.2.1 Cás-staidéar	20
3.3 Uirlis um Chomparáid Praghsanna	21
3.4 Seimineáir ghréasáin	21
3.5 Agallaimh raidió	22
3.6 Fógraíocht	22
3.7 Na Meáin Shóisialta	22
4 Infheistíocht a dhéanamh in acmhainn dhigiteach chun ár gcumas a fheabhsú	24
4.1 Ár bPróisis a Threisiú	25
4.1.1 Cibearshlándáil	25
4.1.2 Obair Chumaisc/Cianobair	25
4.1.3 Inúsáidteacht an tSuímh Gréasáin	25
4.2 Bonn Eolais a chur faoinár Moltaí Taighde agus Beartais	25
4.3 Stóinseacht ár bpróiseas bainistíochta éileamh sa Chiste Comhionannaithe Riosca a mhéadú, lena n-áirítear an linn éileamh ardchostais.	26
4.3.1 An Scéim Comhionannaithe Riosca	26
4.3.2 Cigireachtaí	26
5 Ár ndaoine a fhorbairt chun torthaí éifeachtacha agus ardchaighdeán rialachais chorparáidigh a chur ar fáil	28
5.1 Ár nDaoine a Fhorbairt	29
5.2 Rialachas Corparáideach	30
5.2.1 An Cód Cleachtais um Rialachas Corparáideach	30
5.2.2 Eitic in Oifigí Poiblí	30
5.2.3 Nochtadh Cosanta	30
5.2.4 Cearta an Duine agus Comhionannas	30
5.2.5 Teangacha Oifigiúla	30
5.2.6 Saoráil Faisnéise agus Ceisteanna Parlaiminte	30
5.2.7 Tuarascáil Bhliantúil agus Cuntais	30
5.2.8 Iniúchadh Inmheánach	30
5.3 Bainistíocht Riosca	31
5.4 Ídiú Fuinnimh	31
Tuarascáil agus Ráitis Airgeadais an Údaráis Árachais Sláinte don bhliain 1 Eanáir 2021 go 31 Nollaig 2021	34
Tuarascáil agus Ráitis Airgeadais an Chiste Comhionannaithe Riosca don bhliain 1 Eanáir 2021 go 31 Nollaig 2021	60

ÁR BHFÍS

“Is í ár bhfís margadh árachas sláinte iomaíoch dea-rialaithe a bheith ann ina gcumhachtaítear tomhaltóirí chun cinntí eolacha a dhéanamh.”

Ráiteas ón gCathaoirleach

Thar ceann an Bhoird, tá áthas orm Tuarascáil Bhliantúil agus Cuntais an Údaráis Árachais Sláinte (“an tÚdarás”) a chur i láthair don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2021. Comhlíonann an tÚdarás roinnt feidhmeanna tábhachtacha rialála, rud atá níos tábhachtaí ná riamh le linn paindéime leanúnach ina raibh tús áite á thabhairt do leanúnachas rochtana ar chúram sláinte i gcónaí. Leanadh de bheith ár dtreorú trí thacaíocht a thabhairt do na príomhphrionsabail reachtaíochta um pobalratú, rollú oscailte, clúdach saoil agus íos-sochair agus tús áite á thabhairt againn dár n-aschuir le linn na bliana.

Taispeánadh athléimneacht iontach sa mhargadh árachais sláinte mar fhreagra ar an bpaindéim, rud a léiríonn tábhacht leanúnach na hearnála in Éirinn. D’imir an tÚdarás a ról, ag leanúint le faisnéis a sholáthar trínár líne chabhrach, trínár suíomh gréasáin agus trí fheachtas fairsing faisnéise. Bhogamar léirithe custaiméirí ar líne, ag soláthar seimineár san ionad oibre agus mhéadaíomar ár bhfor-rochtain chuig eagraíochtaí áitiúla, réigiúnacha raidió agus pobail. Chuireamar maoirsiú ar eintitis rialáilte ar líne agus bhaineamar leas as teicneolaíocht chun cianrochtain a fheabhsú freisin.

Leanann an taighde fós le bonn eolais agus treoir a chur faoi bheartas, ár dTuarascáil Margaidh 2021 a foilsíodh le déanaí ina sainiúitear treochtaí margaidh agus ina soláthraítear anailís ar phleananna sláinte atá ar fáil, chomh maith le tuairiscí ar ghearáin agus ar fhiosruithe ó thomhaltóirí.

Tá an tÚdarás tiomanta do thacaíocht a thabhairt do na leasuithe rialála riachtanacha chun teacht le hathruithe ar rochtain do na daoine a bhfuil árachas sláinte acu ar ospidéal phoiblí agus chun tacú le tairiscintí árachais sláinte phríobháidigh atá dea-rialaithe. I ndiaidh próiseas comhairliúcháin phoiblí i dtús 2021, thug an tÚdarás comhairle don Roinn Sláinte maidir leis na mionchoigeartuithe atá beartaithe ar an scéim, go háirithe ciste éileamh ardchostais a thabhairt isteach. Cuireadh an Scéim in iúl don Choimisiún Eorpach agus faomhadh í i mí an Mhárta 2022. Tríd an gciste éileamh ardchostais a thabhairt isteach beachtaítear an scéim comhionannaithe riosca, deighiltar éilimh ar chostais níos airde; neartaítear ár ról maidir le tacaíocht a thabhairt do scéim um pobalratú agus cinnteofar dáileadh cistí ar shonraí stádais sláinte.

Bhí an Bord páirteach in athbhreithniú straitéiseach le bliain anuas agus cuireadh treo nua in iúl i bPlean Straitéiseach 2022-2024 an Údaráis a sheol an tAire Frank Feighan TD i mí Aibreáin 2022. Cuimsítear inár dtosaíochtaí straitéiseacha rialáil árachais sláinte arna spreagadh ag tomhaltóirí, comhlíonadh /cuntasacht agus muinín tomhaltóirí a chothú d’fhonn cumhacht a thabhairt do thomhaltóirí agus cinntí á ndéanamh acu. Braitheann na táirgí insoláthartha sin ar ár n-acmhainn agus ár gcumas digiteach agus acmhainní daonna a fhorbairt i rith 2022.

Mar fhocal scoir, ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis an Aire agus leis na hoifigigh sa Roinn Sláinte, leis an bPríomhfheidhmeannach, Laura Brien agus lena foireann as a dtacaíocht le linn na bliana. Is am iontach é don eagraíocht agus ba mhaith liom buíochas ó chroí a ghabháil leis an mBord a thug an oiread sin dá gcuid ama agus tacaíochta agus muid ag tabhairt faoi aistear straitéiseach nua.

Patricia Byron
Cathaoirleach

Comhaltáí an Údaráís

Patricia Byron
Cathaoirleach an Údaráis

Caroline Barlow

John Armstrong

John Evans

Michael A. O'Sullivan

Damien McShane

Marcella Flood

Tá Cathaoirleach (Patricia Byron) agus seisear gnáthchomhaltaí san Údarás, arna gceapadh ag an Aire Sláinte. Ceapadh comhaltaí an Údaráis ar feadh tréimhsí idir trí bliana agus cúig bliana agus tagann siad le chéile ocht n-uaire in aghaidh na bliana ar a laghad.

Tá fochoiste amháin ag an Údarás, an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca, a bhfuil Michael A. O'Sullivan ina chathaoirleach air. Is iad Caroline Barlow agus Marcella Flood na comhaltaí eile den Choiste Iniúchóireachta agus Riosca.

Ráiteas na bhPríomhfheidhmeannach

Tugtar forléargas inár dTuarascáil Bhliantúil do 2021 ar na gníomhaíochtaí a rinneamar in 2021 chun gealltanais an Údaráis Árachas Sláinte a chomhlíonadh mar atá leagtha amach sna hAchtanna Árachais Sláinte. Treoraíodh ár ngníomhaíochtaí agus ár dtosaíochtaí le Straitéis Chorparáideach 2019-2021 agus léirítear inár dTuarascáil Bhliantúil an dul chun cinn maidir lenár gcuspóirí a bhaint amach le linn na bliana deiridh den Straitéis trí bliana sin.

Bhí tionchar mór ag tionchair éagsúla phaindéim Covid-19 fós ar ghníomhaíochtaí HIA in 2021. Maidir le rialachas agus oibríochtaí an Údaráis, d'aistrigh an Bord, an bhainistíocht agus an fhoireann chuig cruinnithe ar líne agus iad ag obair ón mbaile gan cur isteach suntasach.

Bhí tionchar fós ag paindéim COVID-19 ar an margadh in 2021, cé go raibh sé ar leibhéal níos ísle ná 2020. Cé gur tháinig méadú ar ghníomhaíocht ospidéal i gcomparáid leis an laghdú géar a chonacthas in 2020, bhí sé fós níos ísle ná na leibhéil roimh Covid. I bhfianaise an laghdaithe ar éilimh a breathnaíodh thar an tréimhse dhá bhliain 2020-21, carnadh barrachas suntasach sa Chiste Comhionannaithe Riosca. Mhol an tÚdarás don Roinn Sláinte, dá bhrí sin, go n-úsáidfidís cuid den bharrachas sin chun leibhéal na dleachta stampa a laghdú. D'fhaomh an Roinn Sláinte an laghdú sin ar dhleacht stampa agus tháinig sé i bhfeidhm maidir le conarthaí a eisíodh ón 1ú Aibreán 2022.

Tá éileamh láidir fós ar árachas sláinte. In ainneoin thionchar COVID-19 ar an ngeilleagar agus ar leibhéal fostaíochta, tháinig méadú ar líon na ndaoine a bhfuil árachas sláinte acu. Leanann árachóirí le bheith réamhghníomhach maidir le sochair agus praghsanna táirgí aonair a choigeartú agus seirbhísí agus gnéithe nua a chur leis ionas go mbeidh castacht an mhargaidh do thomhaltóirí ard i gcónaí. Agus os cionn 320 plean éagsúil ar an margadh, tuigean an tÚdarás go maith an tábhacht a bhaineann le faisnéis chruinn spriocdhírthe a sholáthar do dhaoine

ar mian leo árachas sláinte a cheannach. Lean glaonna ar líne chabhrach an Údaráis agus úsáid as uirlis chomparáide pleananna an Údaráis ag méadú in 2021.

Tá an tÚdarás freagrach as riarachán agus cothabháil an Chiste Comhionannaithe Riosca (“an Ciste”), tacaíocht bhunriachtanach don phobalráit. Ag obair go dlúth leis an Roinn Sláinte, d'fhorbair an tÚdarás moladh chun Ciste Éileamh Ardchostais (HCCP) a chuimsiú sa Scéim Comhionannaithe Riosca. Ghlac an tAire Sláinte leis an moladh sin, agus ionchorpraíodh é san Acht Árachais Sláinte (Leasú), 2021 agus cuireadh in iúl don Choimisiún Eorpach le haghaidh Fhormheas Státchabhrach é. Beidh feidhm ag na creidmheasanna nua ón 1ú Aibreán 2022.

Leanadh leis an méadú ar fheidhm rannpháirtíochta tomhaltóirí an Údaráis in 2021. Léiríonn aiseolas ónár suirbhé tomhaltóirí go mbíonn deacracht ag a lán tomhaltóirí a bpleananna árachais sláinte a thuiscint agus comparáid a dhéanamh idir na roghanna. Cuireann an uirlis chomparáide ar chumas tomhaltóirí comparáid a dhéanamh idir buntáistí agus praghsanna na bpleananna uile atá ar fáil ar an margadh agus is é an leathanach tuirlingthe is mó a bhfuil tóir air ar an láithreán gréasáin. Chomh maith leis na nuashonruithe rialta a rinneadh ar an suíomh gréasáin ar athruithe ar shonraí an phlean árachais sláinte, chuaigh an tÚdarás i dteagmháil go díreach le grúpaí tomhaltóirí agus pobail, chun cuidiú leo tuiscint a fháil ar an dóigh lena mbealach a dhéanamh tríd an margadh árachais sláinte.

Seoladh feachtas nua tar na meáin chraolta, chlóite agus shóisialta go léir i mí na Samhna 2021 d'fhonn feasacht a mhéadú ar ról an Údaráis mar fhoinsé iontaoifa faisnéise ar árachas sláinte agus d'fhonn tomhaltóirí a spreagadh le comparáid a dhéanamh idir praghsanna agus tairbhí pleananna.

Trí uasghrádú a dhéanamh ar shuíomh gréasáin lena n-áireofar eispéiris fheabhsaithe úsáideoirí, agus uirlis chomparáide atá níos éasca le húsáid bunaithe ar thorthaí ó thaighde eacnamaíochta iompraíochta, soláthrófar faisnéis neamhspleách cothrom le dáta do thomhaltóirí agus cumhachtófar tomhaltóirí chun an cinneadh is fearr a dhéanamh dóibh féin agus dá dteaghlach.

Tugtar tús áite san eagraíocht do mhuintín an phobail agus an tionscail i ról an Údaráis Árachais Sláinte. Leanann an tÚdarás le hiniúchadh agus cigireacht a dhéanamh ar na cuideachtaí árachais sláinte maidir lena n-oibleagáidí faoi na hAchtanna Árachais Sláinte a chomhlíonadh, go háirithe éilimh a dhéantar chuig an gCiste Comhionannaithe Riosca. Agus é ag dul i méid, thart ar €800m faoi láthair, agus leis an gcastacht a bhaineann le tabhairt isteach an chiste éileamh ardchostais, tuigimid go bhfuilimid freagrach as cistí poiblí ó dhleacht stampa a íocann daoine a bhfuil árachas sláinte acu a bhainistiú. Déanfaidh an Ceann Airgeadais monatóireacht ar an mbeart a dhéanfaidh gnóthais chláraithe chun aghaidh

a thabhairt ar na torthaí le linn 2022, agus déanfar é a bhailíochtú mar chuid den chéad timhriall cigireachta eile. Chomh maith leis sin, ar mhaithe le trédhearcacht, foilseoidh an tÚdarás toradh na cigireachta, ar leibhéal an mhargaidh, chun forléargas ar thorthaí agus ar dhea-chleachtais a sainaitheofar le linn na cigireachta a sholáthar.

D'oibrigh an bord agus an fhoireann go dian in 2021 chun plean straitéiseach nua a fhorbairt do 2022-24 a foilsíodh i mí Aibreáin 2022. Forbraíodh an straitéis i gcomhthéacs an mhargaidh reatha le haghaidh árachas sláinte ag cur san áireamh an tionchar suntasach a bhí ag COVID-19 ar an earnáil sláinte in Éirinn, agus an margadh le haghaidh árachas sláinte. Táimid ag súil le bheith ag obair i gcomhar lenár bpáirtithe leasmhara go léir agus an plean straitéiseach nua á sholáthar againn.

Laura Brien
CEO

AN FHOIREANN BAINISTÍOCHTA – MAEVE KEARNS (CEANN GNÓTHAÍ CORPARÁIDEACHA) LAURA BRIEN (PRÍOMHFHEIDHMEANNACH) JOANNE GEORGE (CEANN GNÓTHAÍ RIALÁLA) BRENDAN LYNCH (CEANN TAIGHDE) GRAINNE CAMPBELL (CEANN AIRGEADAIS)

Ár bhFís Straitéiseach

Seoladh an plean straitéiseach seo, le haghaidh na mblianta 2022-24, i mí Aibreáin 2022 agus cuirtear san áireamh ann ról an Údaráis mar rialtóir, mar sholáthraí faisnéise do thomhaltóirí, mar chomhairleoir don Aire Sláinte, mar chaomhnóir ar an gciste comhionannaithe riosca, agus mar eagraíocht inniúil, éifeachtach foghlama atá tiomanta do shárchaighdeáin rialachais.

Is straitéis uailmhianach í seo, lena léirítear dlús i ngníomhaíochtaí in dhá phríomhréimse. Is é an chéad cheann rannpháirtíocht agus faisnéis tomhaltóirí. Teastaíonn uainn go mbeadh eolas ag custaiméirí árachais sláinte faoina roghanna sa mhargadh árachais sláinte phríobháidigh agus go mbeadh a gcearta ar eolas acu. Dírímid ar é a dhéanamh níos fusa do thomhaltóirí foghlaim faoi phleananna árachais sláinte agus cinntí a dhéanamh maidir leis an bplean a oirfidh dóibh. Beidh sé sin bunaithe ar ár dtaighde ar an margadh. Is é an dara ceann an tábhacht a bhaineann le ról an

Údaráis i mbainistiú an Chiste Comhionannaithe Riosca, agus maoirseacht ar phríomhghnéithe eile maidir le rialáil árachais sláinte. Chun muintín i ról an Údaráis a chothú agus a choimeád, cuirfidimid béim níos airde ar mhaoirseacht na n-árachóirí sláinte agus ar a chinntiú go mbaineann siad leibhéal arda um chomhlíonadh a réimse leathain dualgas amach.

Forbraíodh an straitéis seo le hionchur ónár bpríomhpháirtithe leasmhara ar fud an tionscail, an rialtais, ionadaithe tomhaltóirí agus comhrialtóirí.

1

Rialáil árachais sláinte
dírithe ar thomhaltóirí
a spreagadh

Ag an luas ag a bhfuil teicneolaíocht, an tsochaí agus seirbhísí sláinte ag forbairt i gcónaí á chur san áireamh, tá gá ar leith ann lena chinntiú go mbeidh an rialáil árachais sláinte oiriúnach i gcónaí don mbealach a soláthraítear seirbhísí sa lá atá inniu ann agus don teacht chun cinn i mbeartas an rialtais. Áirítear leis sin, ní hamháin na príomhchodanna de pholasaí árachais sláinte, ach freisin an ról is féidir le rialáil na hearnála árachais sláinte a imirt chun tacú le spriocanna beartais i gcoitinne an rialtais, lena n-áirítear a Spriocanna Comhshaoil, Sóisialta agus Rialachais (CSR). Déanann an tÚdarás measúnú leanúnach ar thimpeallacht an mhargaidh agus sainaitníonn sé athruithe riachtanacha ar rialacháin ionas go mbeidh an Scéim Comhionannaithe Riosca oiriúnach don fheidhm i gcónaí agus go soláthrófar léi na príomhchuspóirí beartais maidir le pobalráit, clúdach saoil, rollú oscailte agus íos-sochair.

1.1 Struchtúr Rialála an Mhargaidh

Tá córas rialála na hÉireann um árachas sláinte príobháideach bunaithe ar an bpríomhphrionsabail de phobalráit, rollú oscailte, cumhdach ar feadh an tsaoil agus sochair íosta. Tá sé mar aidhm leis a áirithiú nach gcosnóidh árachas sláinte príobháideach níos mó dóibh siúd a bhfuil an gá is mó acu. Níl an córas maoinithe, rud a chiallaíonn nach bhfuil aon chiste carntha le linn shaolré an duine árachaithe chun a gcostas éilimh a bhfuiltear ag súil leis a chlúdach. Ina áit sin, déanann gach árachóir an t-airgead a thugann daoine árachaithe a chomhthiomsú agus tógtar costas na n-éileamh in aon bhliain ar leith ó na linnte.

Ciallaíonn pobalráit nach ndéanann an leibhéal riosca a bhíonn ag tomhaltóir áirithe d'árachóir aon difear don phréimh a íoctar. Gearrtar an phréimh chéanna ar gach duine as plean áirithe, beag beann ar aois, inscne agus staid reatha a sláinte nó staid dóchúil a sláinte sa todhchaí, faoi réir eisceachtaí maidir le leanaí faoi 18 mbliana d'aois, lascaíní do bhaill de scéimghrúpaí, daoine fásta óga agus ualaithe pobalráitaithe ar feadh an tsaoil.

Ciallaíonn rollú oscailte agus clúdach ar feadh an tsaoil, ach amháin in imthosca an-teoranta a shonraítear sa reachtaíocht, go gcaithfidh árachóirí sláinte glacadh le gach iarratasóir ar árachas sláinte agus ráthaítear go bhfuil sé de cheart ag gach tomhaltóir a gcuid beartas a athnuachan beag beann ar a n-aois nó ar a stádas sláinte.

Faoi na Rialacháin um Shochair Íosta, ní mór go soláthraítear le gach táirge árachais a sholáthraíonn clúdach do chóireáil ospidéal d'othair chónaithe íosleibhéal áirithe sochar a sholáthar. Meastar go bhfuil sé riachtanach an t-íosleibhéal sochar a rialáil mar gheall ar nádúr casta agus speisialaithe táirgí árachais sláinte phríobháidí agus, mura mbeadh rialáil ann, d'fhéadfaí táirgí á soláthar do thomhaltóirí nach soláthraíonn leibhéal cumhdaigh sách cuimsitheach.

Tugadh Pobalráit ar Feadh an tSaoil isteach i margadh árachais sláinte príobháideach na hÉireann ar an 1 Bealtaine 2015 agus leasuithe ann in 2018. Is éard atá i pobalráit ar feadh an tsaoil ná córas trína n-ardaíonn an phréimh a íocann daoine as árachas sláinte leis an aois ina dtéann siad isteach sa mhargadh árachais sláinte phríobháidigh, ach ní athraíonn sé maidir lena n-aois reatha. Baineann ualaí le daoine atá níos sine ná 34 bliain d'aois agus iad ag glacadh árachas sláinte príobháideach d'othair chónaithe den chéad uair tar éis 30 Aibreán 2015, ach sonraítear sa reachtaíocht imthosca faoina bhféadfaidh duine tréimhsí creidiúnaithe a fháil a d'fhéadfadh laghdú a dhéanamh ar an ualú atá á chur i bhfeidhm.

Faoi na Rialacháin um Shochair Íosta, ní mór go soláthraítear le gach táirge árachais a sholáthraíonn clúdach do chóireáil ospidéal d'othair chónaithe íosleibhéal áirithe sochar a sholáthar.

1.2 Forbairtí Rialála in 2021

Achtaíodh an tAcht Árachais Sláinte (Leasú) 2021 i mí na Nollag 2021. Leasaigh sé *an tAcht Árachais Sláinte 1994* mar seo a leanas:

► Chun méid na bprémheanna atá le híoc ón gCiste Comhionannaithe Riosca i leith aicmí áirithe daoine árachaithe ón 1 Aibreán 2022

► Chun leasú iarmhartach a dhéanamh ar an Acht Comhdhlúite Dleachtanna Stampa 1999; agus

► Reachtaíocht a rith chun Ciste Éileamh Ardchostais a thabhairt isteach dá dtabharfar éifeacht le hordú ón Aire

► An tagarmharc do mheasúnú róchúitimh a leasú faoi Alt 7F den Acht

► Chun soláthar a dhéanamh i leith ábhar gaolmhar.

1.2.1 Scéim Comhionannaithe Riosca

Is éard is creidmheas comhionannaithe riosca ann ná íocaíocht le hárachóirí sláinte a dhéantar as an gCiste Comhionannaithe Riosca (CCR). Déantar na híocaíochtaí sin chun tacú le pobalráit, ar córas é a chiallaíonn go gcaithfidh cuideachtaí árachais sláinte an ráta céanna a ghearradh ar leibhéal áirithe clúdaigh beag beann ar thosca amhail aois. Is tobhach é an tobhach pobalráitithe ar árachóirí a íoctar leis an gCiste Comhionannaithe Riosca

Bhí an Scéim Comhionannaithe Riosca le hathnuachan in 2020 agus, dá bhrí sin, ba ghá í a fhógairt don Choimisiún Eorpach lena bhreithmheas faoi rialacháin um Chúnamh Stáit. I bhfianaise phaindéim COVID-19, chinn an Roinn Sláinte an scéim atá ann a leathnú go dtí an 31 Márta 2022, rud nár chuir an Coimisiún Eorpach ina aghaidh.

Rinne an tÚdarás moladh le linn 2021 leis an Roinn Sláinte maidir le hathruithe ar an Scéim Comhionannaithe Riosca ó 2022 chun ciste éileamh ardchostais a chuimsiú inti. I ndiaidh comhairliúcháin poiblí, mhol an tÚdarás go ndéanfaí creidmheasanna comhionannaithe riosca reatha a athdháileadh chun an ciste éileamh ardchostais a chuimsiú. Ghlac an Roinn Sláinte leis an moladh agus chuir sí an Scéim Comhionannaithe Riosca don tréimhse 2022-2027 in iúl don Choimisiún Eorpach.

Agus a mholadh bliantúil á dhéanamh aige ar mhéideanna na gCreidmheasanna Comhionannaithe Riosca agus na dTobhach Pobalráitithe, maidir le beartais ar cuireadh tús

leo ón 1 Aibreán 2022, rinne an tÚdarás amhlaidh ar an tuiscint go mbeadh ciste éileamh ardchostais mar chuid den chéad Scéim Comhionannaithe Riosca eile.

Chuir an tÚdarás san áireamh chomh maith an barrachas réamh-mheasta a bhfuiltear ag súil leis sa Chiste Comhionannaithe Riosca, ag léiriú éilimh níos ísle mar thoradh ar COVID-19 agus an Cibirionsaí ar FSS a tharla in 2021, a chuir isteach ar sholáthar seirbhísí sláinte. Leis an mbarrachas sin laghdaíodh an dleacht stampa a bheadh i bhfeidhm murach sin don tréimhse ón 1 Aibreán 2022.

Bhí árachas sláinte príobháideach ag

47%

den daonra in 2021

321 plean

1.3 An Margadh Árachais Sláinte Príobháideach in Éirinn in 2021

Chun rialáil éifeachtach a chur i gcrích, bainfidh an tÚdarás leas as a cheannaireacht smaointeoireachta ar an earnáil árachais sláinte, bunaithe ar a ghníomhaíochtaí taighde agus ar mhonatóireacht ar mhargadh an árachais sláinte agus ar earnálacha gaolmhara in Éirinn. Lenár sonraí ar phraghsanna, ar chustaiméirí, ar phleananna, ar éilimh a íocann árachóirí sláinte agus ar fhaid fanachta othair in ospidéal soláthraítear léargas iontach ar an margadh, chun eolas a thabhairt do thomhaltóirí faoi na roghanna atá ar fáil dóibh, chomh maith le cuidiú leis an Údarás tuiscint a fháil ar conas a idirghníomhaíonn tomhaltóirí leis an margadh. Cuirfidh an tuiscint sin ar ár gcumas a aithint cad iad na rialacháin is gá a chur in oiriúint do dhálaí an mhargaidh atá ag athrú.

1.3.1 Méid an Mhargaidh

Tá an clúdach árachais sláinte ag fás i gcónaí. Cé nár shroich sé na leibhéil a chonacthas roimh 2008 go fóill, bhí árachas sláinte ag 2.4 milliún duine (lena n-áirítear leanaí) ag deireadh 2021, arb ionann é sin agus 47.1% den daonra iomlán. Bhí árachas sláinte ag 53,469 duine níos mó ná mar a bhí in 2020, arb é sin méadú 2%.

Thóg beagáinín níos mó ban (51%) árachas sláinte amach ná fir (49%). Cé go bhfuil méadú tagtha ar an gclúdach i measc gach aoisghrúpa, tá líon na n-úsáideoirí fós faoi bhun na n-innéacsanna i measc daoine fásta níos óige faoi 39 bliain d'aois agus daoine fásta níos sine os cionn 85 bliain d'aois. Tá níos mó seans ann go mbeidh árachas sláinte ag daoine idir 40 agus 80 bliain d'aois.

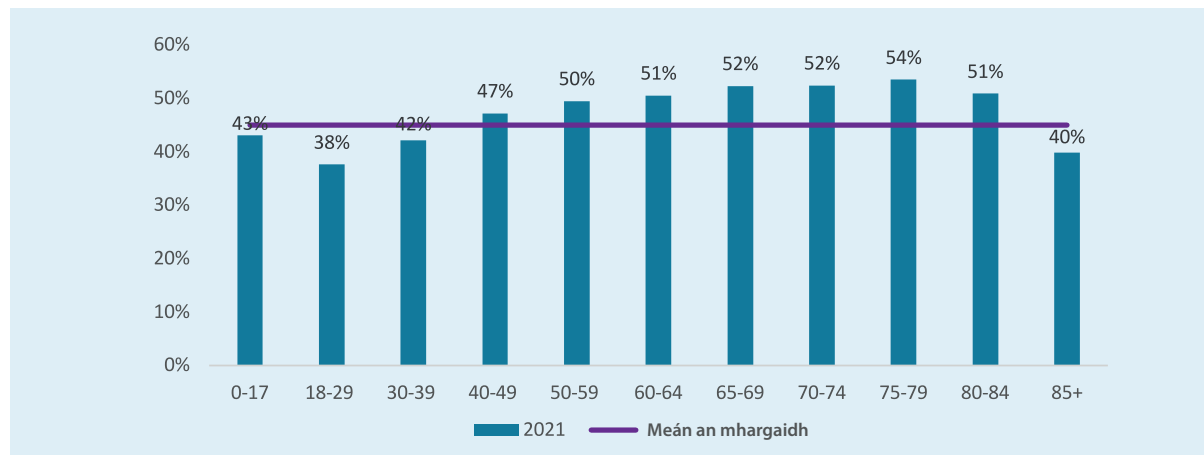
Tá meán-aois an daonra ag méadú agus tá céatadán an daonra sna cohóirt aoise is sine ag méadú go seasta. Tá éileamh méadaithe ar chúram sláinte mar thoradh air seo. Tá an-éagsúlacht de réir aoise i gcéatadán an daonra a bhfuil árachas sláinte acu. Tá na céatadáin sna haoisghrúpaí is sine ag ardú níos tapa ná an meán. Tháinig méadú 0.6% in aghaidh na bliana tagtha ar an gcéatadán den daonra árachaithe os cionn 60 bliain d'aois ó 2009 agus b'ionann é agus 23% ag deireadh 2021.

CÉATADÁN DEN DAONRA ATÁ ÁRACHAITHE

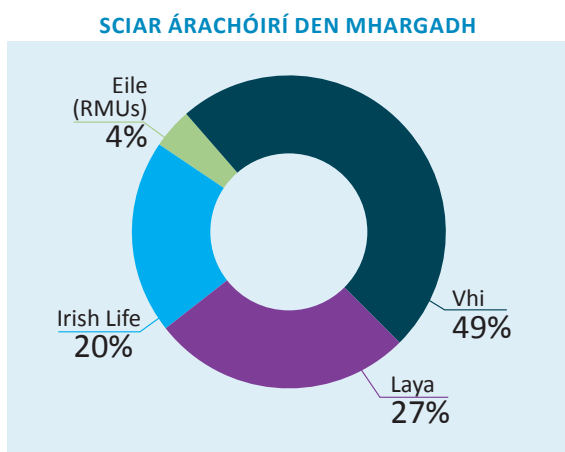
Fíor 1: Meánchéatadán bliantúil den daonra atá árachaithe.

DUL I BHFÓD AR AN MARGADH DE RÉIR AOISE.

Fíor 2: Dul i bhfód ar an margadh de réir aoise.

Ag deireadh na bliana 2020, bhí trí Ghnóthas Ballraíochta Oscailte ag feidhmiú sa mhargadh (Vhi Healthcare, Laya Healthcare¹ agus Irish Life Health). I mí na Nollag 2021, b'ionann sciar margaidh Vhi Healthcare agus 49%. Bhí sciar den mhargadh 27% ag Laya Healthcare agus 20% ag Irish Life Health. Tá comhsicair den mhargadh 4% ag Gnóthais Bhallraíochta Teoranta. Moilligh an ráta laghdaithe ar sciar den mhargadh Vhi um Chúram Sláinte go mór i gcomparáid le roinnt blianta ó shin, agus é ag 95% i lár na 1990í sular osclaíodh an margadh don iomaíocht.

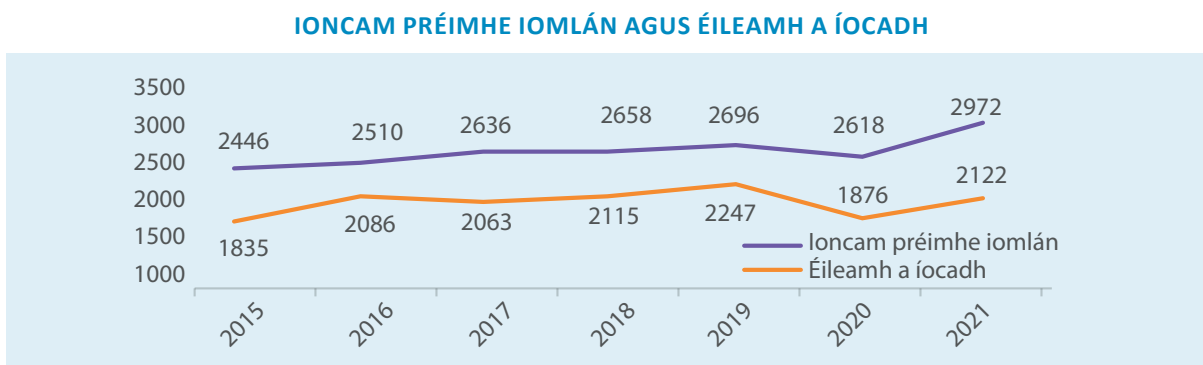
Fíor 3: Sciar na n-árachóirí ballraíochta oscailte den mhargadh.

Tá difríochtaí móra idir sciartha den mhargadh de réir aoiseanna an duine árachaithe. Mar shampla, ag deireadh 2021, sholáthair Vhi Healthcare árachas do 51% den mhargadh, gan gnóthais shrianta san áireamh, agus sholáthair sé árachas do 56% do dhaoine idir 70 agus 79 bliain d'aois, i gcomparáid le 72% ag deireadh 2014. Féach an tábla thíos chun tuilleadh eolais a fháil.

1.3.2 Costais Éileamh Cúraim Sláinte

Is é an margadh árachais sláinte an margadh árachais neamhshaoil is mó in Éirinn. Ba é €2.97 billiún an t-ioncam préimhe in 2021. Tháinig laghdú tobann ar leibhéal iomlán na n-éileamh a íocadh in 2020, mar gheall ar fhreagairt na hearnála sláinte do COVID-19 (ní áirítear aisíocaíochtaí a d'íoc árachóirí le sealbhóirí polasaí árachais sláinte in 2020 agus 2021 sa ghráf). Tá méadú tagtha ar leibhéal foriomlán na n-éileamh in 2021, ach tá siad fós faoi leibhéal 2019, cé go bhfuil méadú tagtha ar líon na ndaoine ag a bhfuil árachas sláinte.

In 2021, bhain formhór na n-éileamh le cóireáil in ospidéal phríobháideacha (50%). Tháinig méadú ó bhliain go bliain ar éilimh ar chóireáil othar seachtrach/dochtúra teaghlaigh chomh maith, le méadú 16% ó 2019. Idir an dá linn, tháinig laghdú suntasach ar éilimh in ospidéal phoiblí, ó 21% in 2019 go 15% in 2021. Ba chóir a thabhairt faoi deara, áfach, go bhfuil áibhéil déanta den treocht sin mar gheall ar COVID-19. Léirítear sa tábla thíos na héilimh a d'íoc árachóirí sláinte ar chóireáil ospidéal agus othar seachtrach/dochtúra teaghlaigh ó 2019-21.

Fíor 4: Ioncam préimhe iomlán i gcomparáid le héilimh iomlána a d'íoc árachóirí sláinte, 2021.

TÁBLA 1: MIONDEALÚ AR NA HÉILIMH A ÍOCADH.

Milliún €	2021	2020	2019	% Athrú 2020-21	% Athrú 2019-21
Ospidéal Poiblí	310 (15%)	397 (21%)	471 (21%)	-22%	-34%
Ospidéal príobháideach	1072 (50%)	851 (45%)	1070 (48%)	26%	0.2%
Comhairleach	416 (20%)	355 (19%)	428 (19%)	17%	-3%
Eile (táillí othar seachtrach/dochtúra teaghlaigh)	324 (15%)	271 (15%)	279 (12%)	20%	16%
Iomlán	2122	1876	2248	13%	-6%

¹ Laya Healthcare Ltd is an insurance intermediary that sells the health insurance policies underwritten by Elips Insurance Limited, which is a registered undertaking with the Authority. Laya Healthcare Ltd is not regulated by the Authority but is regulated by the Central Bank of Ireland.

TÁBLA 2: MIONDEALÚ AR NA PLEANANNA DE RÉIR NA GCÚIG LEIBHÉAL CLÚDAIGH. TÁ PLEAN AG FORMHÓR NA NDAOINE LENA MBAINEANN COSTAS AS PÓCA DE 150 EURO AR A LAGHAD LE HAGHAIDH CÓIREÁIL IN OSPIDÉAL PRÍOBHÁIDEACH.

LEIBHÉAL		PLEANANNA	% AR AN bPLEAN
Leibhéal 1	Ospidéal phoiblí amháin.	24	7%
Leibhéal 2	Seomra leathphríobháideach in ospidéal príobháideach, agus costais arda as póca, mar shampla, barrachas níos mó ná €150 in aghaidh an éilimh.	42	13%
Leibhéal 3	Seomra leathphríobháideach in ospidéal príobháideach, agus costais ísle as póca, mar shampla, barrachas níos lú ná €150 in aghaidh an éilimh.	56	30%
Leibhéal 4	Seomra príobháideach i líon teoranta ospidéal príobháideach, agus costais arda as póca mar shampla, barrachas níos mó ná €150 nó easnamh le haghaidh éilimh ortaipéideacha.	177	48%
Leibhéal 5	Seomra príobháideach i ngach ospidéal príobháideach, agus costais ísle as póca, mar shampla, gan aon easnamh ortaipéideach, agus barrachas níos lú ná €150 in aghaidh an éilimh.	22	3%

1.4 Forbairtí Táirge agus praghas árachais sláinte

Ar an 1ú Eanáir 2022 bhí 321 plean gníomhach d’othair chónaithe ann. In 2021, scoireadh de 25 plean, agus tugadh isteach 30 plean nua. Bhí ardhpleananna ag 92% de na custaiméirí, agus is é sin an cás fós le roinnt blianta anuas.

Tá an costas ar árachas sláinte ag méadú i gcónaí. Is é €1,466 an mheánphréimh, arb é sin méadú 2% ar an mbliain roimhe (€1,440). Tá an figiúr sin bunaithe ar phraghsanna ar an 1ú Eanáir 2022 agus ar na táirgí a bhí ag an daonra árachaithe ar an dáta sin. Is é is cúis leis an athrú sin meascán de mhéaduithe praghais, athruithe ar an daonra agus roghanna táirgí.

TÁBLA 3: MIONDEALÚ AR AN BPRÉIMH IS ÍSLE, AR AN BPRÉIMH IS AIRDE AGUS AR AN MEÁNPHRÉIMH DO GACH LEIBHÉAL CLÚDAIGH. IN 2021, B’IONANN AN MEÁNMEADÚ PRAGHAIS AGUS 4%. BÍONN DIFRÍOCHT SA PHRAGHAS Ó PHLEAN AMHÁIN GO PLEAN EILE AGUS BHÍ SIAD IDIR -6% AGUS 9% (TÁ SÉ SIN BAILÍ DON TRÉIMHSE 1 Eanáir 2021 GO 1 Eanáir 2022).

	Préimh is ísle	Préimh is airde	Meánphréimh
Leibhéal 1	€504	€1,164	€577
Leibhéal 2	€776	€1,767	€1,090
Leibhéal 3	€992	€4,030	€1,459
Leibhéal 4	€627	€5,178	€1,464
Leibhéal 5	€2,045	€9,037	€3,572

Seo a leanas roinnt ghnéithe an mhargaidh:

- ▶ Tá daoine atá os cionn 65 bliain d’aois ag íoc 44% níos mó ar an meán ar árachas sláinte.
- ▶ Bhí polasaithe ag 10% den daonra árachaithe nár chlúdaigh gach ospidéal poiblí. Tá na beartais seo ag an gceann is saoire den raon ach tá éagsúlacht iontu.
- ▶ Tá méadú tagtha le blianta anuas ar an éileamh atá ar phleananna ina bhfuil srian ar roinnt sochair ardphróifíle ortaipéideacha/oftalmacha (ní aisíocfaidh an t-árachóir costas an ghnáthaimh go hiomlán). Leanadh den treocht sin in 2021 agus bhí plean lena raibh clúdach ortaipéideach srianta ag 62% de na daoine a bhfuil árachas sláinte acu. Baineann préimheanna níos ísle de ghnáth leis na pleananna sin ná na cinn nach bhfuil srianta leo agus tá tóir orthu i measc daoine faoi 65 bliain d’aois (tá sochair ortaipéideacha srianta ag 68%).
- ▶ Tháinig méadú bliain i ndiaidh bliana ar líon na ndaoine a íocann ualú Pobalráitithe ar feadh an tSaoil. Tá díreach os cionn 64,000 (3%) duine a bhfuil árachas sláinte acu ag íoc ualú ar a bpréimh árachais sláinte faoi láthair. Is é sin méadú 22% ar an mbliain roimhe (52,653).

2

Comhlíonadh agus
cuntasacht a chinntiú

Tugtar tús áite san eagraíocht do mhuintín an phobail agus an tionscail i ról an Údaráis. Ceann de na bealaí ina gcothaíonn an tÚdarás muintín an phobail is ea a chinntiú go gcomhlíonann na hárachóirí a gcuid oibleagáidí faoin Acht Árachais Sláinte. Áirítear leis sin an Scéim Comhionannaithe Riosca a bhainistiú, íocaíochtaí faoin gCiste Comhionannaithe Riosca a phróiseáil chomh maith le comhlíonadh gnéithe eile den reachtaíocht um árachas sláinte. Áirítear le gníomhaíochtaí um chomhlíonadh an Údaráis freisin measúnú ar cé acu an mbíonn nó nach mbíonn róchúiteamh don ghiantairbhí mar thoradh ar an RES.

2.1 An Scéim Comhionannaithe Riosca

Is próiseas é comhionannú riosca a bhfuil sé mar aidhm aige aghaidh a thabhairt ar dhifriochtaí i gcostais éilimh árachóirí a thagann chun cinn mar gheall ar éagsúlachtaí i stádas sláinte a gcuid ball. Is éard atá i gceist le comhionannú riosca íocaíochtaí le hárachóirí nó uathu a bhaineann le próifíl riosca a mballraíochta.

Tá dhá phríomhfheidhm ag an Údarás faoin RES. Déanann sé moltaí don Aire gach bliain maidir le leibhéal na gcreidmheasanna iníochta faoin scéim, mar aon le tobhaigh phobalráitithe ghaolmhara. Déanann sé bainistíocht freisin ar an gCiste Comhionannaithe Riosca (“REF”), faigheann sé éilimh ó árachóirí agus déanann sé íocaíochtaí ón gCiste.

Is iad seo a leanas príomhghnéithe na Scéime Comhionannaithe Riosca:

▶ Athraíonn creidmheasanna comhionannaithe riosca atá iníochta i leith préimheanna ar bhonn aoise, inscne agus leibhéal an chumhdaigh.

▶ Tá creidmheasanna comhionannaithe riosca iníochta freisin maidir le héilimh ospidéil. Go sonrach, tá méid seasta iníochta ón REF as gach seal thar oíche agus cás lae a chaitheann duine árachaithe i gcóiríocht ospidéil phríobháidigh nó in ospidéal maoinithe go poiblí ina bhfuil muirear iníochta faoi Alt 55 den Acht Sláinte 1970 as seal den sórt sin

Tá an tÚdarás freagrach as an gCiste Comhionannaithe Riosca (“REF”) a riar agus a chothabháil, rud a bunaíodh in 2013 faoin Acht Árachais Sláinte (Leasú) 2012. Cuireann na hárachóirí cláraithe éilimh agus tuairisceáin chreidmheasa comhionannaithe riosca faoi bhráid an Údaráis. Déanann an tÚdarás na héilimh sin a bhailíochtú agus déanann sé na héilimh iníochta a chinneadh. Nuair

a bhíonn an tÚdarás sásta go bhfuil na creidmheasanna comhionannaithe riosca a éilítear dlite i gceart do ghnóthas, socraíonn an tÚdarás íocaíocht den mhéid dlite ón REF. B’ionann na híocaíochtaí a rinneadh in 2021 maidir le creidmheasanna comhionannaithe riosca agus €761 milliún. B’ionann na tobhaigh phobalráitithe a íocadh isteach sa chiste in 2021 agus €809m.

2.2 Measúnú Róchúitimh

Ceanglaítear ar an Údarás freisin a mheas an ndéanann an Scéim Comhionannaithe Riosca róchúiteamh ar aon árachóir. Gach bliain, déanann an tÚdarás measúnú ar an ndearnadh aon árachóir a róchúiteamh faoin scéim comhionannaithe riosca, rud a chuireann ar a gcumas níos mó ná brabús réasúnta a thuilleamh. Tá an measúnú maidir le cé acu an bhfuil róchúiteamh mar thoradh ar an Scéim Comhionannaithe Riosca 2016 - 2020 bunaithe ar cé acu an sáraíonn Toradh glan ar Dhíolacháin tairbhí comhlán d’athárachas agus gan gníomhaíochtaí infheistíochta a áireamh 4.4% in aghaidh na bliana, arna ríomh ar bhonn rollach trí bliana. Má chinneann an tÚdarás faoi na hAchtanna Árachais Sláinte go ndearnadh róchúiteamh ar árachóir (atá mar thairbhí glan den scéim comhionannaithe riosca), ní mór don Údarás dréacht-tuascáil a eisiúint chuig an árachóir. Ina dhiaidh sin cuirfidh an tÚdarás aon aighneachtaí a fuarthas ón árachóir sin san áireamh sula ndéanfaidh sé cinneadh críochnaitheach maidir le róchúiteamh, a chuirfear ar fáil don Aire Sláinte. Ní mór d’árachóir cúitíodh méid an róchúitimh a aisíoc leis an REF.

Don tréimhse 2018 go 2020, an dá bhliain sin san áireamh, rinne an tÚdarás meastóireacht agus anailís ar an bhfaisnéis a chuir na trí rannpháirtí san RES ar fáil dó agus rinne sé cinneadh nach raibh an glantairbhí róchúitithe mar thoradh ar an scéim comhionannaithe riosca.

Leasaíodh na hAchtanna Árachais Sláinte chun an t-uastoradh incheadaithe ar bhrabús díolacháin

thairbhithhe na Scéime Comhionannaithe Riosca a athrú go 4.9% don tréimhse trí bliana 2020 go 2022, 5.4% do 2021 go 2023 agus 6% do thréimhsí trí bliana ina dhiaidh sin. Rinne an tAire Rialacháin freisin in 2022 maidir le hullmhú ráiteas airgeadais ag gnóthais chláraithe chun críocha an mheasúnaithe ar róchúiteamh.

2.3 Cigireachtaí

Ar bhonn bliantúil, déanann an tÚdarás iniúchadh ar gach ceann de na gnóthais chláraithe chun a áirithiú go gcomhlíontar rialacháin an REF. Is é is cuspóir leis an gcigireacht sin measúnú a dhéanamh ar chomhlíonadh an mhargaidh maidir le forálacha na Rialachán sin agus tuairiscíonn an tÚdarás aon réimsí um neamhchomhlíonadh agus sonraíonn sé na torthaí agus na bearta molta ba cheart don mhargadh a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar neamhchomhlíonadh den sórt sin.

Léirítear leis na cigireachtaí sin freisin an tábhacht a bhaineann le slándáil agus riarachán éifeachtach an Chiste Comhionannaithe Riosca (an “Ciste”), rud a chinntíonn go bhfuil rialuithe láidre i bhfeidhm maidir le fíorú agus íocaíocht éileamh RES.

In 2021, fuarthas sa chigireacht go bhfuil polasaithe, nósanna imeachta agus rialuithe cuí i bhfeidhm ag na gnóthais chláraithe maidir le creidmheasanna comhionannaithe riosca. Tá an tÚdarás sásta gur ceapadh na nósanna imeachta sin chun deighilt imleor dualgas a chinntiú, agus seiceálacha éagsúla rialaithe airgeadais agus céimeanna athbhreithnithe á ndéanamh ar éilimh RES sula ndéanfar iad a údarú agus a chur isteach. Chinn an tÚdarás go raibh na seiceálacha agus na hathbhreithnithe sin oiriúnach agus cuimsitheach.

In ainneoin na dtorthaí rialaithe dearfacha sin, tá roinnt torthaí agus moltaí aitheanta ag an Údarás mar thoradh ar an gcigireacht, agus rinne sé an dul chun cinn go dtí seo maidir le chur chun feidhme moltaí cigireachtaí roimhe seo a bhailíochtú freisin.

2.4 An Clár um Ghnóthais Sochar Sláinte

Tá dhá chineál gnóthas árachais sláinte in Éirinn. Is árachóirí sláinte iad Gnóthais Bhallraíochta Oscailte a chaithfidh glacadh le gach custaiméir ar mian leo árachas sláinte príobháideach a fháil (faoi réir srianta teoranta áirithe mar a shonraítear sa reachtaíocht). Scéimeanna gairme den chuid is mó atá i nGnóthais Bhallraíochta Teoranta, a bhfuil a mballraíocht teoranta acu d’fhostaithe eagraíochtaí áirithe. Tá cosc ar Ghnóthas Ballraíochta Teoranta nua a bhunú.

Ceanglaítear ar aon árachóir sláinte a reáchtáilann

gnó árachais sláinte in Éirinn clárú leis an Údarás agus deimhniú a fháil uaidh, ar bhonn bliantúil. In 2021, chláraigh 11 árachóir leis an Údarás.

2.5 An Clár na gConarthaí Árachais Sláinte

Tá an tÚdarás freagrach as “Clár na gConarthaí Árachais Sláinte” a chothabháil. Deirtear in Alt 7AC den Acht Árachais Sláinte 1994 go mbeidh an Clár i cibé foirme agus go mbeidh cibé sonraí ann a bhaineann le haon chineál conartha árachais sláinte atá á thairiscint sa Stát a d’fhéadfadh a bheith sonraithe ag an Údarás. Tá ábhar an Chláir ar fáil lena iniúchadh ar láithreán gréasáin an Údaráis ag: <http://www.hia.ie/consumer-information/register-of-health-insurance-contracts> nó ag oifigí an Údaráis.

2.6 Fógra Táirgí

Ceanglaítear ar ghnóthais chláraithe samplaí de gach conradh nua nó athbhreithnithe a chur faoi bhráid an Údaráis, tráth nach déanaí ná 30 lá sula dtairgtear táirge den sórt sin ar dtús, lena áirithiú nach bhfuil siad contrártha leis na hAchtanna Árachais Sláinte.

Coinneoidh gnóthas gach tairiscint go ceann tréimhse nach lú ná 60 lá ar na téarmaí agus na coinníollacha céanna agus caithfear an táirge a thairiscint go ceann tréimhse 12 mhí mura bhfuil cúis mhaith agus leordhóthanach ann le téarma difriúil.

---

*B'ionann na híocaíochtaí a rinneadh
in 2021 maidir le creidmheasanna
comhionannaithe riosca agus €761 milliún.
B'ionann na tobhaigh phobalráitithe
a íocadh isteach sa chiste in 2021 agus
€809m.*

3

Muinín tomhaltóirí
a chothú agus
tomhaltóirí a chumasú
chun cinntí eolasacha
a dhéanamh

D'fhéadfadh sé a bheith ina ábhar casta árachas sláinte a cheannach, agus an líon mór táirgí atá ar fáil agus castacht na roghanna éagsúla á gcur san áireamh. Le bheith muiníneach go bhfuil an táirge ceart ar an bpraghas ceart á fháil acu, ní mór go mbeadh a fhios ag custaiméirí cad iad na táirgí atá ar fáil agus go mbeadh bealach simplí acu chun comparáid a dhéanamh eatarthu.

Tá sainordú ag an Údarás faoina reachtaíocht baill an phobail a chur ar an eolas faoina gcearta mar thomhaltóirí árachais sláinte agus faoi sheirbhísí árachais sláinte atá ar fáil dóibh; Bealach tábhachtach don Údarás chun tairbhí a sholáthar do thomhaltóirí is ea faisnéis chuimsitheach, chruinn agus úsáideach atá saor in aisce lena húsáid a sholáthar don phobal.

Úsáideann an tÚdarás an t-eolas agus an tuiscint atá aige ar an margadh árachais sláinte lena fháil amach conas a idirghníomhaíonn tomhaltóirí leis an margadh, cad iad na bacainní atá ann maidir le comparáid a dhéanamh idir táirgí agus maidir le soláthraithe a athrú. Léirítear le haiseolas ó thaighde na hInstitiúide Taighde Eacnamaíochta agus Sóisialta go raibh leibhéil shuntasacha mearbhaill ar chustaiméirí maidir le táirgí árachais sláinte, cad is brí le sochair éagsúla agus conas comparáid a dhéanamh idir táirgí árachais sláinte éagsúla.

Tá raon straitéisí rannpháirtíochta meán á úsáid ag an Údarás, chomh maith le teagmháil dhíreach a dhéanamh le tomhaltóirí agus le grúpaí páirtithe leasmhara

3.1 Tuairimí Maidir le hÁrachas Sláinte

Rinne Kantar Millward Brown an suirbhé thar ceann an Údaráis in 2021 ag féachaint ar shonraí an éilimh ar árachas sláinte in Éirinn agus ar dhearcthaí agus ar thuairimí an phobail ina leith.

I measc na bpríomhthorthaí ón suirbhé tá:

- ▶ Meastar go bhfuil árachas sláinte ina riachtanas, agus ní ina shó.
- ▶ Is í an phríomhchúis gur cheart go mbeadh árachas sláinte agat an easpa rochtana ar sheirbhísí poiblí, liostaí fada feithimh, agus na costais ghaolmhara ar chóireáil agus ar lóistín.
- ▶ Is é 18 mbliana meánlíon na mblíanta chun polasaí a bheith agat, agus is é 13 bliana meánlíon na mblíanta leis an soláthraí árachais sláinte reatha.
- ▶ Choinnigh os cionn leath (56%) a leibhéal clúdaigh mar an gcéanna le dhá bhliain anuas, agus tá sé beartaithe acu cloí leis sin don bhliain amach romhainn. Tá sé seo le sonrú go háirithe i measc daoine atá 55+.

Sástacht le hárachas sláinte:

- ▶ Ba iad na daoine ag a raibh árachas sláinte ba lú sásta leis an leibhéal clúdaigh othar seachtrach/neamh-ospidéal ar a bplean, agus leis an laghdú ar leibhéal an chládaigh. Mhóthaigh beagnach leath acu nach raibh údar le méaduithe ar phrímheanna.
- ▶ Ba iad daoine a raibh árachas sláinte acu ba mhó sásta leis an tseirbhís do chustaiméirí a fuair siad óna n-árachóir sláinte.

Athrú:

- ▶ Níor athraigh an tromlach (61%) soláthraithe árachais sláinte riamh.
- ▶ Ina measc siúd a d'athraigh a soláthraí, seasann ceisteanna costais amach, agus luaigh 56% de na haistritheoirí daoine a rinne athrú praghas mar chúis.
- ▶ Ar an meán, bheadh coigilteas 30% ag teastáil chun tomhaltóirí a spreagadh chun smaoinemh ar athrú.
- ▶ Áiríodh ar na cúiseanna nár athraigh daoine a soláthraí, deacracht le hathrú a dhéanamh, an iomarca dua, ródheacair pleannanna a chur i gcomparáid lena chéile, ní dhéanfaí go leor coigiltis, agus a bheith sásta lena soláthraí reatha.

Cúiseanna nach raibh árachas sláinte ag daoine:

- ▶ Deir díreach os cionn triúr as gach deichniúr go raibh árachas sláinte acu roimhe seo, agus ba é deich mbliana an mheántréimhse.
- ▶ Is iad cúrsaí praghas an bac ba mhó.
- ▶ Tá athruithe ar stádas fostaíochta le sonrú freisin, chomh maith leis an dearcadh nár léirigh sé luach ar airgead.
- ▶ Ina measc iad siúd gan árachas sláinte, admhaíonn 46% gur riachtanas agus ní só é árachas sláinte. Tugann sé sin le tuiscint, dá mbeadh sé ar a n-acmhainn é, go mbeadh sé acu.
- ▶ Deir 50% nach spreagfaidh Pobalráit ar Feadh an tSaoil iad chun árachas sláinte a fháil agus níor chuala 60% faoi.

3.2 Faisnéis do Thomhaltóirí

Oibríonn an tÚdarás seirbhís faisnéise do thomhaltóirí ar an teileafón agus ar ríomhphost. Freagraímid ceisteanna ó thomhaltóirí faoi árachas sláinte tomhaltóirí agus soláthraímid cúnaimh chun díospóidí le hárachóirí a réiteach.

In 2021 fuair an tÚdarás 3693 fiosrú agus gearán ó bhaill den phobal. Ba iad seo a leanas na hábhair ba mhinice a ardaíodh leis an Údarás:

- ▶ Iarratais ar chomparáidí idir táirgí árachais sláinte
- ▶ Ag aistriú isteach sa tír/amach as an tír
- ▶ Pobalráit ar Feadh an tSaoil
- ▶ Ceisteanna a bhaineann le tréimhsí feithimh
- ▶ Cearta maidir le harachóirí a athrú

Cás-staidéar

Le linn 2021, rinne an tÚdarás idirghabháil rathúil thar ceann tomhaltóirí maidir le saincheisteanna a d'eascair faoina n-árachas sláinte. Is é seo a leanas sampla de chás ar thug an tÚdarás aghaidh air.

Rinne tomhaltóir teagmháil leis an údarás chun an t-ualú phobalráitithe ar feadh an tsaoil a fuair sé nó sí ó soláthraí nua chuig a raibh sé nó sí ag athrú a cheistiú. D'iarr an soláthraí nua cruthúnas ar chlúdach roimhe seo ó 15 bliana ó shin air nó uirthi. Chuir an tomhaltóir faisnéis ar fáil dó nó di ón soláthraí roimhe sin a théann siar go dtí 2015 agus bhí doiciméid seolta ag an tomhaltóir chuig soláthraí eile ar a dtaispeántar go raibh clúdach aige nó aici ó 2013. Cuireadh in iúl don tomhaltóir go mbeadh air nó uirthi cruthúnas ar chlúdach níos luaithe a sholáthar. Dá gcuirfí ualú pobalráitithe ar feadh an tsaoil i bhfeidhm ar na 7 mbliana de chlúdach neamhthairfeadta bheadh an tomhaltóir ag íoc 14% breise dá árachas nó dá hárachas sláinte go ceann 10 mbliana.

Rinne an tomhaltóir teagmháil leis an údarás agus ansin rinne muidne teagmháil leis

an soláthraí nua chun ceist a chur air cén bonn reachtaíochta a bhí de dhíth air chun cruthúnas ar chlúdach ó 15 bliana ó shin a sholáthar. D'fhreagair an t-árachóir go ndearna sé teagmháil leis an tomhaltóir chun aon mhearbhall a réiteach agus lena chur in iúl nach mbeadh aon ualú i gceist.

– Tomhaltóir i ndiaidh cúnamh a fháil chun comparáid a dhéanamh idir roghanna árachais sláinte.

“Ní rómhínic a fhaightear duine na laethanta seo a bhfuil an spéis agus an díograis acu lena thug tú faoi do phost. Tá an t-ádh ar an Údarás Árachais Sláinte go bhfuil tú ar a fhoireann. Go raibh maith agat arís agus guím gach rath ort féin agus ar an gcuid eile de do chomhghleacaithe.”

3.3 Uirlis um Chomparáid Praghsanna

Soláthraíonn láithreán gréasáin an Údarais Árachais Sláinte (www.hia.ie) provides consumers with a range of independent information on health insurance issues which will answer all of their questions and arm them with the information they need to make the best decision for themselves and their family.

raon d'fhaisnéis neamhspleách do thomhaltóirí ar shaincheisteanna árachais sláinte a thabharfaidh freagra ar a gcuid ceisteanna go léir agus a thabharfaidh an fhaisnéis a theastaíonn uathu chun an cinneadh is fearr a dhéanamh dóibh féin agus dá dteaghlach.

Cuireann uirlis chuimsitheach an Údarais um chomparáid phleananna, atá inrochtana ar a láithreán gréasáin, ar chumas tomhaltóirí na pleananna is oiriúnaí dá gcúinsí a roghnú agus sochair agus praghsanna pleananna a chur i gcomparáid taobh le taobh. Soláthraíonn an uirlis um chomparáid sonraí faoi gach plean atá ar an margadh, rud a chuireann ar chumas tomhaltóirí pleananna a chur i gcomparáid lena chéile ar bhonn praghais, leibhéal an chumhdaigh, barrachais agus raon sochar eile. Is féidir le tomhaltóirí suas le ceithre phlean a chur i gcomparáid

lena chéile ag céim ar bith, agus is féidir leo an láithreán gréasáin a bhrabhsáil ar ghléasanna iomadúla, lena n-áirítear fón, ríomhaire glúine, nó ríomhaire deisce.

In 2021, bhí 236,953 úsáideoir uathúil ag ár suíomh gréasáin. Tháinig 26% de na cuairteanna ó úsáideoirí a tháinig ar ais, toisc go bhfillleann úsáideoirí chun an uirlis chomparáide a úsáid nuair a bhíonn a bpolasaí réidh lena athnuachan. Thug 71% de na cuairteoirí ar an suíomh gréasáin cuairt ar leathanaigh na huirlise comparáide agus ba iad *tréimhsí feithimh, plean a roghnú, ceisteanna coitianta, agus pobalrátú ar feadh an tsaol na leathanaigh faisnéise tomhaltóra ba mhó éileamh*. Chaith tomhaltóirí 4:38 nóiméad ar an meán ar ár láithreán.

3.4 Seimineáir ghréasáin

Chuir COVID-19 isteach ar ár gcumas cur i láthair a dhéanamh go pearsanta agus mar thoradh air sin sheol ár bhfoireann gnóthaí tomhaltóra sraith de sheimineáir ghréasáin chuig ionaid oibre, grúpaí pobail agus eagraíochtaí eile. Soláthraíodh deis dúinn sna seimineáir gréasáin dul i dteagmháil leo siúd a bhféadfadh sé nach raibh eolas acu faoi na seirbhísí a sholáthraíonn an tÚdarás nó faoina gcearta mar thomhaltóirí árachais sláinte. Rinneamar teagmháil le Bantracht na Tuaithe, Cumann Múinteoirí Éireann, an CCPC, Banc na hÉireann agus le go leor eile. Leis na seimineáir ghréasáin tugadh deis dúinn eolas iomlán a thabhairt do bhaill na heagraíochta maidir le hárachas sláinte agus aon cheisteanna a bhí acu a fhreagairt.

Fíor 5: Aoife Cooney ag tabhairt faoi sheimineáir.

3.5 Agallaimh raidió

Níor chaill an tÚdarás deis riamh lenár bhfreastal do thomhaltóirí i gceantair réigiúnacha agus tuaithe a mhéadú. Ghlacamar páirt in agallaimh raidió ar an raidió áitiúil agus pobail chun eolas a chur ar fáil d'éisteoirí maidir le hábhair éagsúla faoi árachas sláinte agus ghlac ár bhfoireann páirt i gcaoltaí maidir le ceisteanna tráthúla ar árachas sláinte ar stáisiúin nuachta réigiúnacha agus náisiúnta. Cuireadh deis ar fáil dúinn leo lenár dteachtaireachtaí a scaipeadh ar lucht spéise ar fud na tíre agus cuireadh bealach ar fáil leo chun an pobal a chur ar an eolas go díreach faoi chúrsaí árachais sláinte agus chun ár bpróifíl a ardú ionas go mbeadh a fhios ag tomhaltóirí gur féidir leo muinín a bheith acu asainn chun faisnéis neamhchlaonta saor in aisce a sholáthar dóibh.

3.6 Fógraíocht

Ceapadh Feachtas Cumarsáide 2021/22 chun feachtas níos fearr faoi Údarás agus ar ár suíomh Gréasáin hia.ie a sholáthar trí fheachtas fógraíochta le tacú ó gníomhaíochtaí rannpháirtíochta tomhaltóirí agus trí fheachtas síor-reatha ar na meáin shóisialta.

Dhírigh feachtas 2021/22 ar fheachtas ar an Údarás a mhúscailt agus baineadh úsáid as carachtar lárnach “Daíd” agus an chliblíne “Níl ach údarás amháin ar árachas sláinte ann agus is é sin muidne – An tÚdarás Árachas Sláinte”. Shroich an teachtaireacht tomhaltóirí tríd an teillifís, raidió, na meáin shóisialta agus nuacht ar líne. Ba í sin an chéad bhliain a d’úsáid an tÚdarás podchraoltaí chun díriú ar na príomhréimsí lucht spéise lenár

dteachtaireacht. Mar shampla, léiríodh lenár dtaighde go bhfuil feachtas tomhaltóirí ar rialacha pobalráitithe ar feadh an tsaol an-íseal, mar sin mar chuid d’fheachtas na bliana seo dhíríomar ar dhaoine óga a chur ar an eolas faoin tábhacht a bhaineann tuiscint a fháil ar phobalráitú ar feadh an tsaol agus ar thionchar na n-ualaí ar a bpréimheanna mura bhfaigheann siad árachas sláinte roimh 35 bliain d’aois. D’úsáideamar fógraí spriocdhírthe raidió agus podchraoltaí ar chláir roghnaithe chun lucht spéise níos óige a shroicheadh.

3.7 Na Meáin Shóisialta

Tríd na meáin shóisialta is féidir linn teagmháil a dhéanamh le lucht spéise de gach aois agus is féidir linn ceisteanna a fhreagairt i bhfíor-am. Tá an lucht spéise ionchasach dár bpostáil an-mhór, agus sroicheadh ár bpostáil os cionn 1.5 milliún duine. Bainimid úsáid as na meáin shóisialta chun ár ndeiseanna rannpháirtíochta tomhaltóirí agus téamaí tábhachtacha faisnéise tomhaltóirí a chur chun cinn - mar shampla, cuirimid postálacha ar LCR chun cinn, nó mínitheoirí ar conas is féidir le húsáid as barrachas na costais a laghdú do thomhaltóirí.

Úsáidtear uirlisí san fheachtas amhail cuardach, postálacha a cuireadh chun cinn, táthcheangail leathanaigh baile mar chuid de ghné íochta na meán. Tacaímid leis na gníomhaíochtaí sin le postálacha rialta ar Twitter agus le preaseisiúintí, tráchtanna teilifíse nó raidió a chur chun cinn ar Linked In agus ar Facebook. Cinntímid an nochtadh uasta dár ngníomhaíochtaí cumarsáide eile ar fad trí iad a chur chun cinn ar líne agus trí líonra ar líne a chruthú.

Fíor 6: Fógra scáthlín bus, mí na Samhna 2021.

In 2021, bhí 236,953 úsáideoir uathúil ag ár suíomh gréasáin. Tháinig 26% de na cuairteanna ó úsáideoirí a tháinig ar ais, toisc go bhfilleann úsáideoirí chun an uirlis chomparáide a úsáid nuair a bhíonn a bpolasaí réidh lena athnuachan. Thug 71% de na cuairteoirí ar an suíomh gréasáin cuairt ar leathanaigh na huirlise comparáide.

4

Infheistíocht a
dhéanamh in
acmhainn dhigiteach
chun ár gcumas
a fheabhsú

Tá an tÚdarás tiomanta do na hacmhainní agus na cumais is gá a bhunú lena chinntiú go bhforbróimid agus go gcoimeádfaimid bonneagar teicniúil atá slán, a bhfuil fáil éasca air, atá oiriúnach lena úsáid, agus lena soláthraítear na gléasanna agus an nascacht atá riachtanach d'úsáideoirí chun go mbeidh rochtain éasca ag úsáideoirí ar na córais agus ar an bhfaisnéis a bheidh uathu pé áit agus pé uair a bheidh siad de dhíth orthu.

4.1 Ár bPróisis a Threisiú

4.1.1 Cibearshlándaíl

Mar gheall ar imeachtaí le déanaí ar nós hacáil FSS leagadh béim ar a thábhachtaí atá córas láidir cibearshlándaála chun cuidiú le cosaint a thabhairt i gcoinne bagairtí cibear-iompartha. Feabhsóidh an tÚdarás cosaint a shonraí agus a chórais ar bhonn leanúnach, le cultúr atá dírithe ar riosca ar fud na heagraíochta chun feasacht a mhúscailt ar an ról a imríonn an fhoireann inmheánach chun an eagraíocht a chosaint ar chibirionsaithe, agus chun freagairtí láidre téarnaimh a bheith i bhfeidhm chun tacú le pleananna leanúnachais gnó na heagraíochta.

Rinneadh bréagionsaí tástála ar chibearshlándaíl an Údaráis i samhradh 2021, inar scrúdaíodh slándaíl an chórais agus nósanna imeachta leanúnachais gnó an Údaráis. Tugadh isteach feabhsuithe chun slándaíl a mhéadú. Ina measc sin tá úsáid mhéadaithe as fiordheimhniú dhá fhachtóir ar ríomhairí glúine agus ar an suíomh gréasáin, taifid DMARC a chur chun feidhme chun slándaíl ríomhphoist a mhéadú agus ard-bhogearraí frithvíreas a shuiteáil ar gach gléas.

Leanann an tÚdarás lena chinntiú go mbeadh an cur isteach is lú is féidir ann i gcás go dteipfeadh ar an gcóras.

4.1.2 Obair Chumais/Cianobair

B'éigean don fhoireann ar fad bogadh go práinneach chuig cianobair de bharr phaindéim COVID-19. Trí fhreastal ar an dúshlán maidir le ríomhairí glúine slána agus bogearraí comhoibríocha a sholáthar don fhoireann éascaíodh timpeallacht shlán oibre ón mbaile agus soláthraíodh leanúnachas seirbhíse. Spreag freagairt COVID-19 go leor éifeachtúlachtaí eagraíochtúla lena n-áirítear uasghrádú ar ár mbogearraí, nealchomhar feabhsaithe, leanúnachas gnó agus slándaíl. Ullmhaíodh leis na feabhsuithe sin soláthar agus maoirsiú um thimpeallacht oibre chumaisithe mharthanach lena soláthrófar cothromaíocht

oibre/saoil níos fearr don fhoireann agus lena n-éascófar éifeachtúlachtaí méadaithe. Áiríodh leis na bearta sin soláthar crua-earraí, bogearraí agus bonneagar slándaála nua-aimseartha iontaofa TF agus aistriú i dtreo ardáin dhigiteacha do gach próiseas.

4.1.3 Inúsáidteacht an tSuímh Gréasáin

Tá príomhról ag an Údarás, mar rialtóir árachais sláinte, maidir le faisnéis chuimsitheach, chruinn agus thráthúil a sholáthar do thomhaltóirí, chun cabhrú leo a mbealach a dhéanamh trí roghanna árachais sláinte. Déanaimid é sin trí uirlis chuimsitheach chomparáide saor in aisce a chur ar fáil ina liostaítear gach plean árachais sláinte atá ar fáil.

Coinnítear an fhaisnéis sin cothrom le dáta mar fhreagra ar athruithe ar shochair an phlean arna ndéanamh ag árachóirí sláinte. Is acmhainn rithábhachtach é an suíomh gréasáin hia.ie freisin d'aon shealbhóir árachais sláinte nó d'aon chustaiméir ionchasach chun téarmaíocht chasta faoina bpleananna agus faoina dtairbhí a thuiscint.

4.2 Bonn Eolais a chur faoinár Moltaí Taighde agus Beartais

Bainistíocht Sonraí agus Anailísíocht

Chuir an tÚdarás tús le hobair ar ár gcumas bainistíochta sonraí agus anailísíochta a fheabhsú, rud a oibreoidh i dtreo an sprioc straitéiseach a bhaint amach maidir le teicneolaíocht a úsáid chun anailís a dhéanamh ar fhaisnéis mhargaidh chun bonn eolais a chur faoinár moltaí taighde agus beartais.

Cumais bhainistíochta agus anailíse sonraí a bhunú a thacóidh leis an Údarás leis an anailísíocht sonraí agus an léirshamlú a fháil a theastaíonn le haghaidh pleanáil fianaise-bhunaithe, forbairt beartais agus bainistíocht airgeadais chomh maith le héifeachtúlachtaí riaracháin a bhaint amach trí dhea-chleachtas bainistíochta sonraí a chur chun feidhme ar fud na heagraíochta.

4.3 Stóinseacht ár bpróiseas bainistíochta éileamh sa Chiste Comhionannaithe Riosca a mhéadú, lena n-áirítear an linn éileamh ardchostais.

4.3.1 An Scéim Comhionannaithe Riosca

Bainistíonn an tÚdarás méideanna suntasacha sonraí agus a fheidhmeanna á gcomhlíonadh aige. Áirítear leis sin sonraí éileamh ó na hárachóirí sláinte a bhainistiú chun íocaíocht ón gCiste Comhionannaithe Riosca a éascú. Faighimid réimse leathan faisnéise ar shealbhóirí árachais sláinte, sonraí éileamh etc. chomh maith. Tá méadú ag teacht ar chastacht na sonraí sin, rud atá ag teacht chun cinn i bpáirt as forbairtí na scéime comhionannaithe riosca (RES).

B'ionann iomlán na n-íocaíochtaí in 2021 maidir le creidmheasanna comhionannaithe riosca agus €761 milliún agus b'ionann na tobhaigh phobalráitithe a íocadh isteach sa chiste in 2021 agus €809m.

Le Scéim nua Comhionannaithe Riosca, a bheidh i bhfeidhm maidir le conarthaí ag tosú ón 1 Aibreán 2022, tabharfar isteach an tríú cineál creidmheasa bunaithe ar Chiste Éileamh Ardchostais (HCCP). Faoin scéim nua déanfar creidmheasanna a dháileadh anois bunaithe ar aois agus ar inscne, ar úsáid ospidéil agus ar éilimh ardchostais.

Le cumais fheabhsaithe bainistíochta sonraí agus anailise an Údaráis méadófar stóinseacht ár bpróisis bainistíochta éileamh sa Chiste Comhionannaithe Riosca agus éascóidh sé tabhairt isteach an chiste éileamh ardchostais. Trí chóras comhordaithe le haghaidh cur isteach sonraí ó árachóirí a thabhairt isteach cuirfear ar chumas ár bhfoirne anailís a dhéanamh ar na sonraí agus tuairisciú agus faisnéis níos tráthúla a sholáthar lena bhfeabhsófar próisis don fhoireann go háirithe maidir leis an ualach breise riaracháin a bhaineann le héilimh ardchostais a thabhairt isteach.

4.3.2 Cigireachtaí

Cuireann an tÚdarás tábhacht shuntasach ar, agus tá sé tiomanta do, stóinseacht na Scéime Comhionannaithe Riosca agus Chiste Comhionannaithe Riosca a neartú. Dá réir sin, ar bhonn bliantúil, déanann an tÚdarás iniúchadh ar gach ceann de na gnóthais chláráithe chun a áirithiú go gcomhlíontar rialacháin na Rialachán fán Acht Árachais Sláinte (Scéim um Chothromú Fiontar), 2013 (I.S. Uimh.70 de 2013) (“na Rialacháin”).

Leis an bhfeabhsú ar chórais bainistíochta sonraí beifear ábalta an fhaisnéis a bhaileofar le linn imscrúduithe a cheistiú ar bhealach níos fearr, mar aon le hanailís níos cuimsithí agus comparáid a dhéanamh idir tuarascálacha.

Le Scéim nua Comhionannaithe Riosca, a bheidh i bhfeidhm maidir le conarthaí ag tosú ón 1 Aibreán 2022, tabharfar isteach an tríú cineál creidmheasa bunaithe ar Chiste Éileamh Ardchostais (HCCP). Faoin scéim nua déanfar creidmheasanna a dháileadh anois bunaithe ar aois agus ar inscne, ar úsáid ospidéil agus ar éilimh ardchostais.

5

Ár ndaoine a fhorbairt
chun torthaí éifeachtacha
agus ardchaighdeán
rialachais chorparáidigh
a chur ar fáil

Aithníonn an tÚdarás gurb í ár bhfoireann an tsócmhainn is tábhachtaí atá againn. Dírimid fós ar ár gcumas agus ar ár bhfeidhmíocht mar rialtóir a fhorbairt ionas go leanfaimid lenár gceannaireacht smaoinimh a fhorbairt agus a chothú. Cuireann an tÚdarás ardchaighdeán rialachais i bhfeidhm ina chuid oibríochtaí agus déanann sé bainistíocht ghníomhach ar na rioscaí a bhíonn os comhair an Údaráis.

5.1 Ár nDaoine a Fhorbairt

Bhí tús áite á thabhairt don earcaíocht fós in 2021 agus le linn na bliana, cuireadh cúrsaí oiliúna agus forbartha ghairmiúla ar fáil don fhoireann. Tá forbairt ghairmiúil leanúnach ar cheann dár bpríomhthosaíochtaí agus cinntítear leis go bhfásann eolas agus scileanna laistigh den eagraíocht go leanúnach de réir an dea-chleachtais. D'oibríomar chun cultúr comhionannais, éagsúlachta agus cuimsitheachta a leabú ar fud ár n-eagraíochta agus chuireamar fólláine na foirne chun cinn go gníomhach, rud a bhí thar a bheith tábhachtach i gcomhthéacs na paidéime a bhí fós ar siúl.

Tá an tÚdarás bródúil as cáilíocht, taithí, eolas agus tiomantas a fhoirne. Lorgáitear lenár bhfeachtais earcaíochta iarrthóirí atá cáilithe go cuí, ag a bhfuil na scileanna agus an taithí chun freastal ar éilimh in oifig

ghnóthach a bhfuil ualach mór cásanna aici. Chun cuidiú linn na haidhmeanna sin a bhaint amach thugamar faoi 5 fheachtas earcaíochta le linn 2021, chun ról éagsúla a líonadh; Cúntóir Sinsearach Dlíthiúil Gnóthaí Rialála, Cúntóir Taighde/Anailísí Beartais, Oifigeach Feidhmiúcháin agus Oifigigh Chléireachais.

Ceann de chuid na gnéithe lárnacha dár bPlean Straitéiseach is ea feabhas a chur ar leibhéal iomlán na bpríomhscileanna san ionad oibre agus, dá bhrí sin, feidhmíocht na heagraíochta. Chuige sin, chuir an tÚdarás oiliúint foirne ar fáil i bpríomhréimsí amhail TF, bainistíocht riosca, scileanna cur i láthair, an dlí árachais, comhlíonadh, soláthar agus bainistíocht AD. Tá uas-sciliú ár bhfoirne ina gné riachtanach chun an t-eolas atá ar fáil laistigh dár n-eagraíocht a fhorbairt agus lena chinntiú go bhfuil na scileanna agus na hinniúlachtaí riachtanacha againn chun ár guspóirí a bhaint amach.

Fíor 7: Foireann ag seoladh an Phlean Straitéisigh, Aibreán 2022. Barr: Gráinne Campbell, Cora Ratiggan, Sandra Eaton, Nora O'Reilly, Michael Suttle, Maeve Kearns. Bun: Diarmaid Morley, Laura Brien, Sinead Pembroke.

5.2 Rialachas Corparáideach

5.2.1 An Cód Cleachtais um Rialachas Corparáideach

Comhlíonann an Cód Cleachtais um Rialachas an Údaráis Árachais Sláinte an Cód Cleachtais athbhreithnithe do Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016) (an “Cód”) a tháinig i bhfeidhm ar an 1 Meán Fómhair 2016.

5.2.2 Eitic in Oifigí Poiblí

Tá an tÚdarás san áireamh in Ionstraim Reachtuil Uimh. 699 de 2004 chun críocha na nAchtanna um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995 agus 2001. Tá a gcuid oibleagáidí faoin reachtaíocht seo comhlíonta ag Comhaltaí an Údaráis agus ag an bhfoireann ábhartha.

5.2.3 Nochtadh Cosanta

De réir Alt 21 den Acht um Nochtadh Cosanta, 2014 tá nósanna imeachta bunaithe agus coinnithe ag an Údarás d’fhostaithe reatha nó d’iarfhostaithe chun nochtuithe cosanta a dhéanamh i ndáil leis an Údarás agus lena chuid oibre agus chun déileáil le nochtuithe den sórt sin. Tá faisnéis i scríbhinn maidir leis na nósanna imeachta seo curtha ar fáil do gach fostaí. Is féidir beartas an Údaráis a fháil ar a láithreán gréasáin ag <https://www.hia.ie/about-us/governance>.

Maidir le 2021 ní dhearnadh aon nochtadh leis an Údarás faoin Acht um Nochtadh Cosanta 2014.

5.2.4 Cearta an Duine agus Comhionannas

De réir Alt 42 den Acht fá Choimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas, 2014 tá nósanna imeachta bunaithe ag an Údarás, agus coinníonn sé na nósanna imeachta sin, chun deireadh a chur le hidirdhealú, comhionannas a chur chun cinn agus cearta daonna na ndaoine a úsáideann seirbhísí an Údaráis, daoine a dtéann a bheartais i bhfeidhm orthu agus daoine fostaithe ag an Údarás a chosaint.

Maidir le 2021, ní dhearnadh aon nochtadh don Údarás faoin Acht fá Choimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas, 2014.

5.2.5 Teangacha Oifigiúla

Dhaingnigh an tAire Cultúir, Oidhreachta agus Gaeltachta an dara Scéim Teanga de chuid an Údaráis Árachais Sláinte 2020 – 2023 agus tháinig sé i bhfeidhm an 1 Deireadh Fómhair 2020. Leagtar amach sa Scéim na bearta atá le glacadh lena chinntiú go soláthrófar réimse seirbhísí áirithe nach gcuirtear ar fáil trí mheán na Gaeilge a chur ar fáil amhlaidh laistigh den achar ama comhaontaithe. Tá an Scéim ar fáil ar shuíomh gréasáin an Údaráis ag www.hia.ie

5.2.6 Saoráil Faisnéise agus Ceisteanna Parlaiminte

Leanann an tÚdarás lena oibleagáidí a chomhlíonadh maidir leis an Acht um Shaoráil Faisnéise 2014. In 2021, fuair an tÚdarás cúig iarratas um Shaoráil Faisnéise. Astu sin, deonaíodh dhá cheann i bpáirt, deonaíodh ceann amháin, diúltaíodh ceann amháin, agus tarraingíodh siar iarratas amháin. Chuir an tÚdarás faisnéis ar fáil freisin maidir le naoi gceist pharlaiminte.

5.2.7 Tuarascáil Bhliantúil agus Cuntais

Ullmhaíodh na Cuntais Bhliantúla do 2021 don Údarás Árachais Sláinte agus don Chiste Comhionannaithe Riosca (arna riar ag an Údarás) agus cuireadh faoi bhráid Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (“an C&AG”) iad lena n-íniúchadh. Rinne an oifig sin na Cuntais seo a iniúchadh agus a fhaomhadh agus tá siad leagtha amach i gCuid 6 agus 7 den Tuarascáil Bhliantúil agus Cuntais seo.

5.2.8 Iniúchadh Inmheánach

Tá feidhmeanna an Údaráis leagtha amach in Alt 21(1) de na hAchtanna Árachais Sláinte. Bhunaigh an tÚdarás Coiste Iniúcháireachta agus Riosca (ARC) arb é a fheidhm tacú leis an Údarás maidir lena fhreagracht as saincheisteanna riosca, rialaithe agus rialachais agus as árachas gaolmhar.

Bhuail an ARC le chéile ceithre huair in 2021. Is féidir comhaltas agus freastal ar chruinnithe an Choiste Iniúcháireachta & Riosca i rith 2021 a fháil sa Ráiteas Rialachais atá sna Cuntais atá leagtha amach i gCuid 6 den Tuarascáil Bhliantúil agus Cuntais seo. Chomhaontaigh an ARC clár iniúchtaí inmheánacha agus le linn 2021 d’ordaigh an Coiste go ndéanfadh BDO, iniúcháirí inmheánacha ceaptha an Údaráis, roinnt iniúchtaí thar a cheann. Rinne na hiniúcháirí inmheánacha iniúchtaí ar leithligh ar na rialuithe airgeadais inmheánacha don Údarás Árachais Sláinte agus don Chiste Comhionannaithe Riosca, Comhlíonadh an Chóid Chleachtais agus athbhreithniú ar an bPróiseas Róchúitimh. Cuireadh tuarascálacha ar gach iniúchadh ina raibh tuairiscí iniúchta, torthaí iniúchta agus tuairimí bainistíochta faoi bhráid an ARC agus an Údaráis. Bhuail an ARC leis na hiniúcháirí inmheánacha agus seachtracha i rith na bliana. D’ullmhaigh feidhmeannas an Údaráis pleananna gníomhaíochta chun aghaidh a thabhairt ar thorthaí iniúchta agus rinne an ARC monatóireacht orthu siúd.

Rinne an ARC maoirseacht ar na ráitis airgeadais bhliantúla agus ar an mbeartas cuntasaoíochta, bainistíocht riosca, rialuithe inmheánacha agus saincheisteanna maidir le luach ar airgead.

5.3 Bainistíocht Riosca

Tá an tÚdarás, agus é ag tabhairt faoina ról agus a fheidhmeanna, nochtaithe do rioscaí éagsúla straitéiseacha, oibríochta agus airgeadais. D'fhéadfadh na rioscaí sin teacht as foinsí inmheánacha nó seachtracha agus d'fhéadfaidís cosc a chur ar chumas an Údaráis a chuspóirí a bhaint amach nó cur isteach go mór orthu. Féachann an tÚdarás le rioscaí a d'fhéadfadh cur isteach ar a chumas a fheidhmeanna agus a chuspóirí a chomhlíonadh agus a bhaint amach go héifeachtach a bhainistiú agus a mhaolú.

Déantar riosca a bhainistiú san Údarás trí athbhreithnithe foirmiúla agus faomhann an Bord athruithe ar an gClár Rioscaí Corparáideacha, a shainaithníonn na príomhrioscaí don eagraíocht. Déantar na hathbhreithnithe sin trí huair sa bhliain, nó níos minice, más gá.

Tá beartas bainistíochta riosca cuimsitheach i bhfeidhm ag an Údarás agus próisis bhainistíochta riosca gaolmhara a oibríonn ar fud na heagraíochta. Is ar Bhord an Údaráis atá an fhreagracht deiridh as córas rialaithe inmheánaigh an Údaráis, lena n-áirítear bainistíocht riosca. Tá an Bord freagrach as beartas bainistíochta riosca na heagraíochta a cheadú, lena n-áirítear inghlacthacht riosca, agus as monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht an chórais fhoriomlán bainistíochta riosca. Tá freagrachtaí ar an mbainistíocht agus ar an bhfoireann, ar an bPríomhoifigeach Riosca agus ar an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca as gealltanais bheartas riosca an Údaráis a chomhlíonadh.

Tugtar achoimre thíos ar phríomhrioscaí agus neamhchinnteachtaí an Údaráis, amhail mí na Nollag 2021.

▶ Tá an Scéim Comhionannaithe Riosca mar bhonn agus taca leis an margadh árachais sláinte príobháideach pobalráitithe agus tacaíonn sí le príomhchuspóir an Údaráis. Maolófar an riosca go ndéanfar easpa cumais chun éilimh mhargaidh agus sonraí a bhaineann leis an scéim a bhainistiú agus a phróiseáil trí chóras bainistíochta sonraí tras-roinne a thabhairt isteach agus trí shainchomhairleoirí seachtracha a úsáid agus trí oiliúint agus forbairt scileanna na foirne.

▶ Tá an tÚdarás ag brath ar theicneolaíocht chun seachadadh ár bhfeidhmeanna a éascú. Tá rioscaí ag an Údarás a bhaineann le héifeachtacht oibríochtúil agus rochtain agus eispéireas úsáideoirí seirbhíse mar gheall ar fheidhmiúlacht láithreáin ghréasáin atá ag dul in aois agus bonneagar nua á fhorbairt, agus riosca do leanúnachas gnó an Údaráis dá gcuirfeadh cibearghníomhaíocht mhaíliseach isteach air seo. Chun na rioscaí seo a mhaolú ghlac an tÚdarás bearta chun a áirithiú go ndéantar nuashonruithe

leanúnacha agus tástáil leanúnach ar chórais, go mbunaítear plean leanúnachais gnó, agus go bhfuil bogearraí frithviris agus bonneagar cibearshlándála i bhfeidhm. Tá clár feasachta agus oiliúna úsáideoirí slándála curtha i gcrích ag an bhfoireann go léir.

▶ Fostaíonn an tÚdarás aon bhall foirne déag. Tugtar aghaidh i bplean comharbais an Údaráis agus in infhaighteacht seirbhísí seachtracha soláthraithe seirbhíse ar an mbaol dá bharr sin d'éifeachtúlacht oibríocháin leanúnach nach mbeidh an HIA ábalta foireann bainistíochta sinsearaí atá cáilithe go cuí a choinneáil/a earcú mar thoradh ar ár gcóras grádaithe i gcomparáid le rialtóirí/gníomhaireachtaí stáit eile.

▶ Maolaítear an riosca go bhfuil foireann an HIA rótheoranta lena phlean straitéiseach a sholáthar trí phlean lucht saothair a fhorbairt chun meascán d'acmhainní inmheánacha agus seachtracha a shainaithint, infhaighteacht soláthraithe seirbhíse seachtracha, an cumas chun ualaí oibre a chur in ord tosaíochta arís, agus a iarratas chuig an Roinn ar líon breise foirne.

▶ Tá an tÚdarás ag fanacht le deimhniú ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (DPER) d'fhonn soiléireacht a fháil ón Roinn sin maidir le dliteanas phinsin a mhaoiniú do Scéim Aoisliúntais an Údaráis. Tá an t-Údarás ag déanamh na n-asbhaintí riachtanacha ó thuarastail a choinníonn an tÚdarás, ach nach n-aithnítear mar ioncam. Tá foráil á dhéanamh ag an Údarás freisin maidir le ranníocaíochtaí fostóirí leis an Scéim. Tá an riosca ann go mbeidh an cheist seo gan réiteach san áireamh i gClár Riosca an Údaráis.

5.4 Ídiú Fuinnimh

Tá sprioc leagtha síos ag an Rialtas don earnáil phoiblí de choigilteas éifeachtúlachta fuinnimh 50% faoi 2030. Tá oifig amháin ag an Údarás i bhfoirgneamh oifige il-áitíochta. Tuairiscíonn an tÚdarás ar a fheidhmíocht fuinnimh d'Údarás Fuinnimh Inbhuanaithe na hÉireann i gcomhréir le hIonstraim Reachtuil 426 de 2014 – Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Éifeachtúlacht Úsáide Deiridh Fuinnimh agus Seirbhísí Fuinnimh) 2009.

In 2021, d'ídigh an tÚdarás 77,631 kWh d'fhuinneamh, a bhí comhdhéanta de:

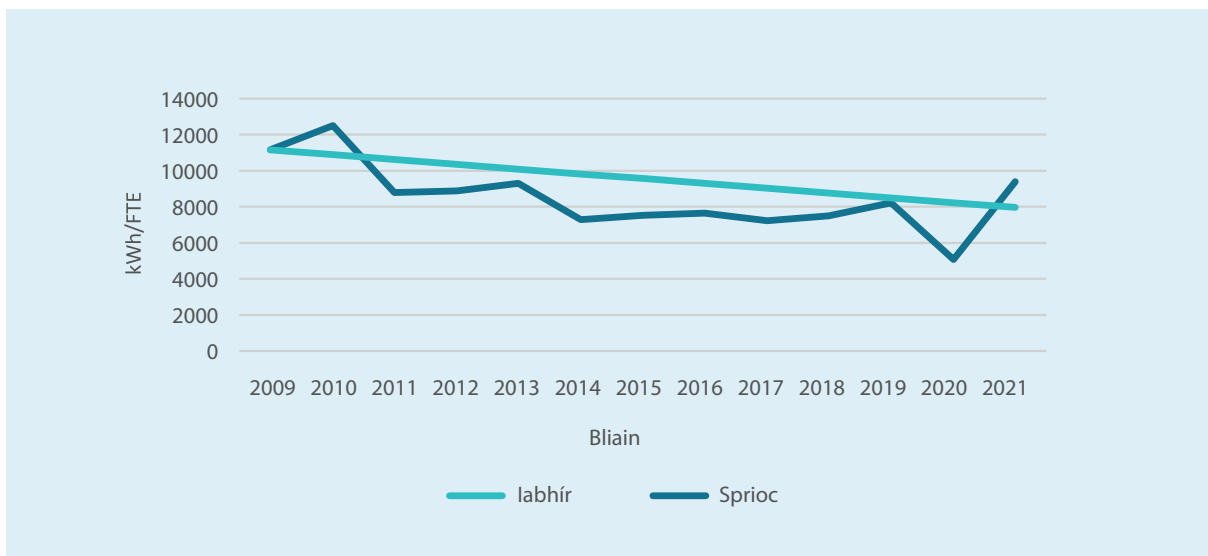
► 45,234kWh (2020: 21,106kWh) de leictreachas agus

► 32,397kWh (2020: 14,865kWh) de bhreoslaí iontaise (téamh)

tionscadail spárála fuinnimh chun feidhme lena n-áirítear cláir feasachta don fhoireann, soláthar atá tíosach ar fhuinneamh, agus oibreoidh sé le lucht bainistíochta na bhfoirgneamh chun bealaí a aimsiú trína bhféadfaí ídiú fuinnimh a laghdú.

Taispeántar i bhFíor X an fheidhmíocht fuinnimh stairiúil don Údarás ag tosú i mbliain na bunlíne 2009 go dtí 2021. Tagann an méadú suntasach ar úsáid fuinnimh chun cinn as aistriú go dtí oifig níos mó nach bhfuil chomh tíosach ar fhuinneamh agus a rabhthas ag súil leis, agus bhain an laghdú ar úsáid fuinnimh 2020 leis an aistriú chuig obair ón mbaile le linn phaindéim COVID-19. Chun aghaidh a thabhairt ar an ídiú méadaithe sin, déanfaidh an tÚdarás dlúthmhonatóireacht ar a úsáid fuinnimh agus cuirfidh sé

ÍDIÚ FUINNIMH

Fíor 8: Táscaire feidhmíochta fuinnimh, Príomhriachtanas Fuinnimh Iomlán in aghaidh gach Fostaí Lánaimseartha, 2009 go 2021.

---

*Tá an tÚdarás bródúil as cáilíocht,
taithí, eolas agus tiomantas a
fhoirne.*

6

Tuarascáil agus Ráitis Airgeadais an Údaráis Árachais Sláinte

don bhliain 1 Eanáir 2021 go 31 Nollaig 2021

Don Aire Sláinte

De réir théarmaí Alt 32(2) den Acht Árachais Sláinte, 1994, cuireann an tÚdarás Árachas Sláinte a Thuarascáil agus a Chuntais i láthair don tréimhse dhá mhí dhéag dar críoch an 31 Nollaig 2021.

An tÚdarás Árachas Sláinte

Faisnéis ar an Údarás

Members of the Authority 2021)

Sheelagh Malin (Chríochnaigh a téarma mar Chathaoirleach ar an 30 Meitheamh

Patricia Byron (Ceapadh í mar Chathaoirleach ar an 1 Iúil 2021)

An Dr Fiona Kiernan (Chríochnaigh a téarma ar an 31 Eanáir 2021)

Caroline Barlow

Michael A. O'Sullivan

Damien McShane

Marcella Flood

John Armstrong

An Dr John Evans (Ceapadh é ar an 1 Iúil 2021)

Príomhfheidhmeannach/Cláraitheoir Laura Brien

Rúnaí Maeve Kearns

Baincéirí AIB plc.
7/12 Sráid an Dáma
Baile Átha Cliath 2

Permanent TSB
56/59 Faiche Stiabhna
Baile Átha Cliath 2

Iniúcháirí An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste
3A Sráid an Mhéara Uachtarach
Baile Átha Cliath 1
DO1PF72

Oifigí Teach Beaux Lane
Sráid Mercer Íochtarach
Baile Átha Cliath 2
D02 DH60

An tÚdarás Árachas Sláinte

Rialachas

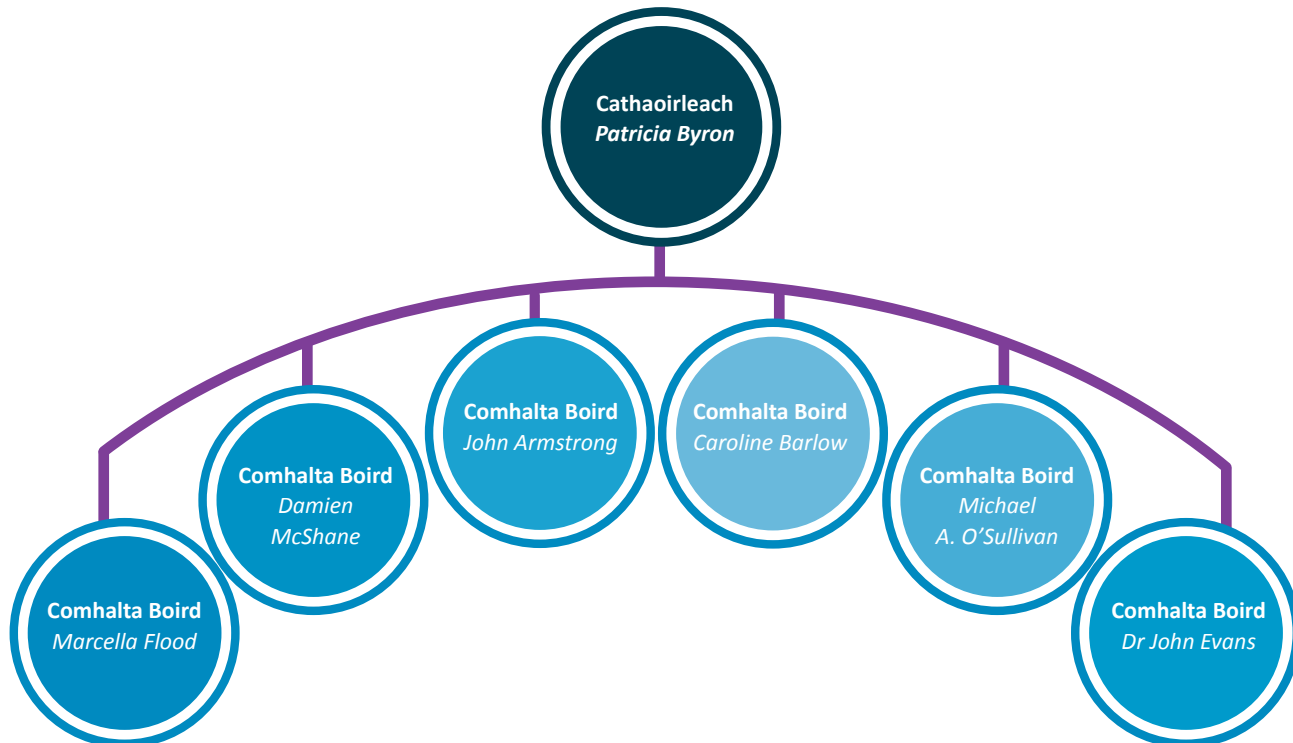
Bunaíodh an tÚdarás le hOrdú Aireachta an 1 Feabhra 2001, faoin Acht Árachais Sláinte, 1994 arna leasú (na "hAchtanna Árachais Sláinte"). Bunaíonn Sceideal 1 de na hAchtanna Árachais Sláinte an tÚdarás mar chomhlacht corparáideach agus na socrúithe chun Cathaoirleach agus Comhaltaí an Údaráis a cheapadh. Tá seachtar comhaltaí san Údarás arna gceapadh ag an Aire Sláinte, agus ceaptar duine acu mar Chathaoirleach.

Tá Rialacha Gnó (Téarmaí Tagartha) curtha i bhfeidhm ag an Údarás a leagann amach na socrúithe maidir le comhaltas san Údarás, cruinnithe a ghairm agus a réachtáil, ról Rúnaí an Údaráis, agus dualgais agus freagrachtaí tuairiscithe an Údaráis. Tá na Rialacha ag teacht leis an gCód Cleachtas um Rialachas Comhlachtaí Stáit 2016 (an "Cód") arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i mí Lúnasa 2016.

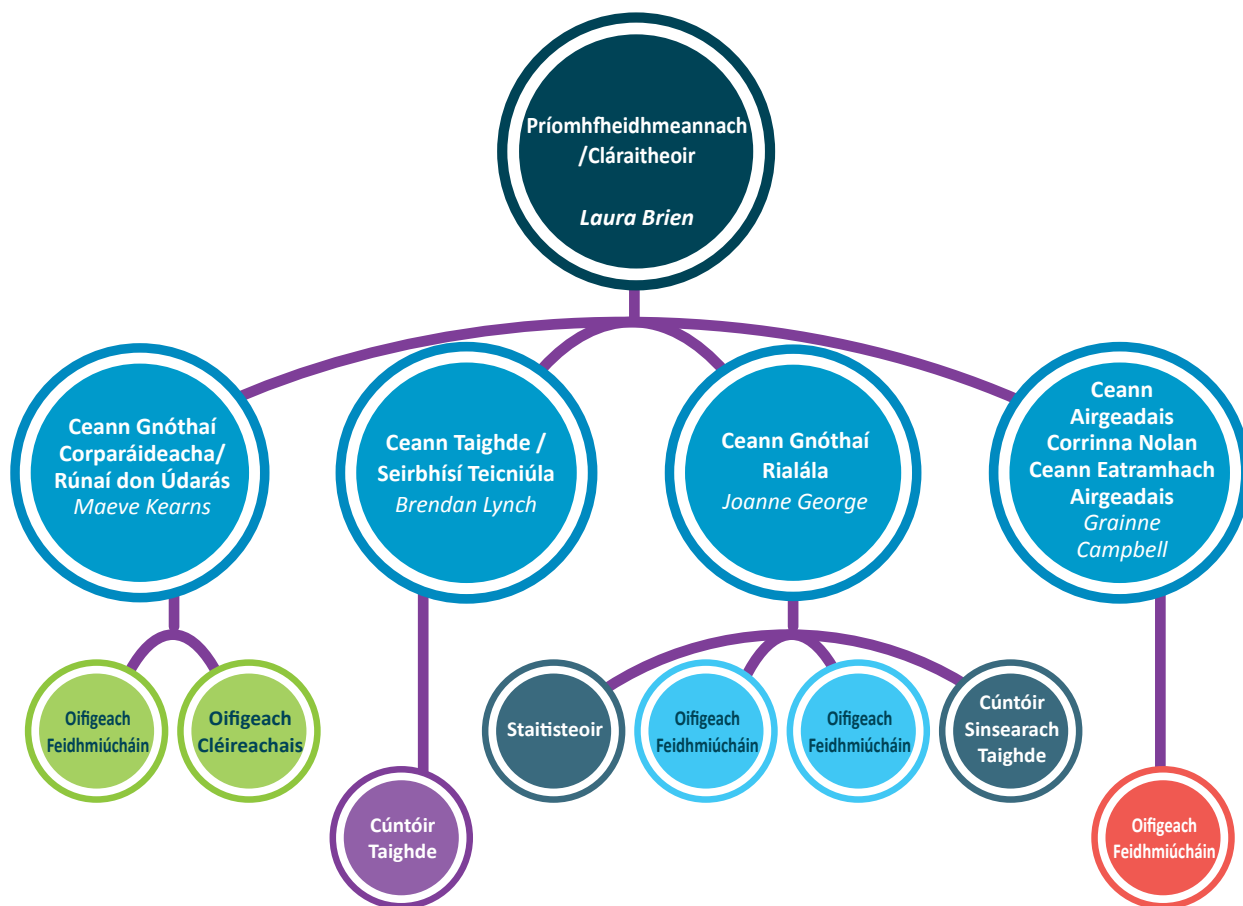
Baineann na socrúithe seo freisin leis an gCiste Comhionannaithe Riosca, a bhfuil an fhreagracht air faoin Údarás faoi na hAchtanna.

Struchtúr Eagrúcháin

Tá feidhmeanna an Údaráis leagtha amach in Alt 21(1) de na hAchtanna Árachais Sláinte. Tuairiscíonn an tÚdarás, maidir lena shocrúithe rialachais, don Aire Sláinte agus tá sé freagrach as dea-rialachas a áirithiú agus déanann sé an tasc seo trí chuspóirí agus spriocanna straitéiseacha a leagan síos agus cinntí straitéiseacha a dhéanamh ar gach príomhcheist ghnó. Is é an Príomhfheidhmeannach/Cláraitheoir (CE/R) agus an fhoireann bainistíochta sinsearaí atá freagrach as bainistíocht, rialú agus treoir rialta an Údaráis Árachais Sláinte ó lá go lá. Ní mór don CE/R agus an fhoireann bainistíochta sinsearaí an treo straitéiseach leathan atá leagtha síos ag an Údarás a leanúint, agus ní mór dó a áirithiú go bhfuil tuiscint shoiléir ag gach Comhalta ar na príomhghníomhaíochtaí agus na cinntí a bhaineann leis an eintiteas, agus ar aon rioscaí suntasacha dóchúla. Feidhmíonn an CE/R mar idirchaidreamh díreach idir an tÚdarás agus an bhainistíocht.

Freagrachtaí an Údaráis

Tá obair agus freagrachtaí an Údaráis leagtha amach i dTearmaí Tagartha an Údaráis, ina bhfuil na hábhair atá curtha in áirithe go sonrach le haghaidh cinneadh an Údaráis. I measc na míreanna buana a mheasann an tÚdarás tá:

- ▶ dearbhú leasanna,
- ▶ tuarascálacha ó choistí,
- ▶ tuarascálacha airgeadais/cuntais bhainistíochta,
- ▶ tuarascálacha feidhmíochta, agus
- ▶ ábhair fhorchoimeáda.

Ceanglaítear ar Chomhaltaí an Údaráis le halt 32(2) de na hAchtanna Árachais Sláinte, i gcibé foirm a cheadóidh an tAire Sláinte le comhthoilíú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, na cuntais go léir is cuí agus is gnách a choinneáil ar an airgead go léir a gheobhaidh an tÚdarás nó a chaithfidh sé.

Agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú, éilítear ar an Údarás:

- ▶ beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach,
- ▶ breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus stuama,
- ▶ na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh mura bhfuil sé míchuí glacadh leis go leanfaidh sé ag feidhmiú, agus
- ▶ a lua cibé ar cloíodh le caighdeáin chuntasaíochta infheidhmithe, faoi réir aon imeachta ábhartha a nochtar agus a mhínítear sna ráitis airgeadais.

Tá an tÚdarás freagrach as taifid chuntasaíochta leordhóthanacha a choinneáil a nochtann, le cruinneas réasúnta tráth ar bith, a staid airgeadais agus a chuireann ar a chumas a áirithiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais Alt 32(2) de na hAchtanna Árachais Sláinte. Is é an tÚdarás atá freagrach as cothabháil agus sláine na faisnéise corparáidí agus airgeadais ar láithreán gréasáin an Údaráis Árachais Sláinte.

Tá an tÚdarás freagrach as an bplean agus an buiséad bliantúil a cheadú. Rinne an tÚdarás meastóireacht ar fheidhmíocht na heagraíochta trí thagairt don phlean bliantúil agus don bhuiséad an 26 Samhain 2021 agus trí thagairt do thorthaí airgeadais na bliana iomláine an 21 Márta 2022.

Tá an tÚdarás freagrach freisin as a shócmhainní a chosaint agus mar sin as céimeanna réasúnta a ghlacadh chun calaois agus neamhrialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Tá an tÚdarás freagrach as bunú, riarachán agus cothabháil an Chiste Comhionannaithe Riosca (“an Ciste”). Tá Comhaltaí an Údaráis freagrach as ráitis airgeadais don Chiste a tháirgeadh agus a cheadú.

Measann an tÚdarás go dtugann ráitis airgeadais an Údaráis Árachais Sláinte agus an Chiste tuairimí cearta agus cothroma maidir le feidhmíocht airgeadais agus seasaimh airgeadais an dá eintiteas amhail an 31 Nollaig 2021.

Struchtúr an Údaráis

Tá Cathaoirleach agus seisear gnáthchomhaltaí san Údarás, arna gceapadh ag an Aire Sláinte. Ceapadh Comhaltaí an Údaráis go ceann tréimhsí idir trí bliana agus cúig bliana agus buaileann siad le chéile 8 n-uaire in aghaidh na bliana ar a laghad. Sonraítear sa tábla thíos an tréimhse cheapacháin do Chomhaltaí reatha:

Comhalta an Údaráis	Ról	Dáta Ceaptha	Dáta a Chríochnaíonn an Ceapachán
Sheelagh Malin	Cathaoirleach	6 Bealtaine 2010 Athcheaptha an 1 Feabhra 2016	An 30 Meitheamh 2021
Patricia Byron	Cathaoirleach	1 Iúil 2021	30 Meitheamh 2026
Dr Fiona Kiernan	Gnáthchomhalta	1 Feabhra 2016	31 Eanáir 2021
Dr John Evans	Gnáthchomhalta	24 Meitheamh 2021	23 Meitheamh 2026
Caroline Barlow	Gnáthchomhalta	24 Meitheamh 2019	23 Meitheamh 2024
Michael A.O’Sullivan	Gnáthchomhalta	24 Meitheamh 2019	23 Meitheamh 2024
Damien McShane	Gnáthchomhalta	5 Iúil 2019	4 Iúil 2022
Marcella Flood	Gnáthchomhalta	5 Iúil 2019	4 Iúil 2022
John Armstrong	Gnáthchomhalta	18 Meán Fómhair 2019	17 Meán Fómhair 2022
Corne Mouton	Comhalta den Choiste Iniúchóireachta agus Riosca	12 Márta 2021	31 Bealtaine 2021

Éifeachtúlacht an Bhoird agus an Rialachais

I mí na Márta 2022, thug an tÚdarás faoi fhéinmheasúnú bliantúil ina ndéanfar meastóireacht ar a fheidhmíocht féin maidir le 2021.

Tá dhá choiste bunaithe ag an Údarás, mar a leanas:

1. An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca: comhdhéanta de bheirt Chomhaltaí an Údaráis ar a laghad. Is é ról an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca (ARC) tacú leis an Údarás maidir lena fhreagracht as saincheisteanna riosca, rialaithe agus rialachais agus as árachas gaolmhar. Tá an ARC neamhspleách ó bhainistíocht airgeadais na heagraíochta. Go sonrach, áiríthíonn an ARC go ndéantar na monatóireacht ghníomhach agus neamhspleách ar chórais rialaithe inmheánacha, lena n-áirítear gníomhaíochtaí iniúcháireachta. Tuairiscíonn an ARC don Údarás tar éis gach cruinniú, agus go foirmiúil i scríbhinn gach bliain.

Is iad seo a leanas Comhaltaí an ARC: Michael A. O’Sullivan (Cathaoirleach), Caroline Barlow and Marcella Flood. Bhí 4 chruinniú ag an ARC in 2021.

2. Coiste COVID-19: comhdhéanta de bheirt Chomhaltaí an Údaráis ar a laghad. Is e ról Choiste COVID-19 machnamh a dhéanamh ar na tionchair a d’fhéadfadh a bheith ag paindéim COVID-19 ar an margadh árachais sláinte in Éirinn agus ar an gCiste Comhionannaithe Riosca agus chun treoir a sholáthar don Údarás chun cabhrú leis lena fheidhmeanna a chomhlíonadh. Tuairiscíonn Coiste COVID-19 don Údarás tar éis gach cruinnithe. Is iad seo a leanas comhaltaí Choiste COVID-19: Caroline Barlow (Cathaoirleach) agus John Armstrong.

I ndiaidh athbhreithniú a dhéanamh ar an gcéad 12 mhí d’fhochoiste COVID-19 agus bunaithe ar stádas fhreagairt na hearnála sláinte ar phaindéim COVID-19, chinn an tÚdarás nach raibh sé riachtanach téarma an choiste a shíneadh thar a chéad téarma 12 mhí.

Sceideal an Fhreastail, Táillí agus Costais

Tá sceideal an fhreastail ar chruinnithe an Údaráis agus na gcoistí do 2021 leagtha amach thíos, lena n-áirítear na táillí agus na speansais a fhaigheann gach Comhalta:

	Údarás	An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca	COVID-19 COISTE	Táillí 2021 €	Speansais 2021 €
Líon na gCruinnithe	9	4	2		
Sheelagh Malin	5	-	-	6,734	-
Patricia Byron	4	-	-	2,245	-
Dr John Evans	4	-	-	-	-
Caroline Barlow	9	4	2	5,985	-
Michael O’Sullivan	8	4	-	5,985	239
Damien McShane	8	-	-	5,985	-
Marcella Flood	9	4	-	5,985	-
John Armstrong	9	-	2	5,985	-
				38,904	239

Ní bhfuair Comhalta amháin den Údarás, an Dr John Evans táille faoin bprionsabal Duine Amháin Tuarastal Amháin (OPOS).

Príomhathruithe Pearsanra

Chríochnaigh Sheelagh Malin a téarma mar Chathaoirleach an Údaráis ar an 30 Meitheamh 2021. Ceapadh Patricia Byron ina Cathaoirleach ar an 1 Iúil 2021.

Chríochnaigh an Dr Fiona Kiernan a téarma mar ghnáthbhall ar an 31 Eanáir 2021 agus ceapadh an Dr John Evans mar ghnáthbhall ar an 1 Iúil 2021.

Nochtuithe a Éilíonn an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016)

Tá an tÚdarás freagrach as a áirithiú gur chomhlíon an tÚdarás Árachas Sláinte ceanglais an Chóid. Éilíonn an Cód na nochtuithe seo a leanas:

Costais Chomhairleachta

Cuimsíonn costais chomhairliúcháin costas na comhairle seachtraí don bhainistíocht agus ní chuimsíonn siad feidhmeanna 'gnó mar is gnách' seachfhoinsithe.

	2021 €	2020 €
Bainistíocht Tionscadal - Tógáil	-	60,103
Seirbhísí Tacaíochta Soláthair	6,458	-
Cóiríocht Oifige – Tionscadal	-	3,383
	6,458	63,486
Costais Chomhairleachta Caipitlithe	-	-
Costais chomhairleachta a ghearrtar ar na Cúlchistí Ioncaim agus Caiteachais agus Ioncaim Coinnithe	6,458	63,486
Iomlán	6,458	63,486

Costais agus Socruithe Dlí

Is iad seo a leanas na costais dlí a bhaineann le himeachtaí dlí, nó socraíochtaí:

	2021 €	2020 €
Imeachtaí dlí	3,004	75,329
Costais dlí a aisghabhadh	-	(184,929)
Iomlán	3,004	(109,600)

Caiteachas Taistil agus Cothaithe

Déantar caiteachas taistil agus cothaithe a chatagóiriú mar seo a leanas:

	2021 €	2020 €
Baile		
Údarás	239	947
Fostaithe	139	5
Idirnáisiúnta		
Údarás	-	-
Fostaithe	-	-
Iomlán	378	952

Caiteachas Fáilteachais

Cuimsíonn an Cuntas Ioncaim agus Caiteachais an caiteachas fáilteachais seo a leanas:

	2021 €	2020 €
Fáilteachas Foirne & Údaráis	2,913	2,196
Fáilteachas Cliant	-	179
Iomlán	2,913	2,375

Ráiteas ar Chomhlíonadh

Chomhlíon an tÚdarás Árachas Sláinte go hábhartha ceanglais an Chóid, ach amháin na heisceachtaí seo a leanas:

Chomhaontaigh an tÚdarás leis an Roinn Sláinte maidir lena chomhlíonadh le Mír 8.48 den Chód i ndáil le díospóidí dlí a mhodhnú nuair a luaitear *“i gcás ina mbaineann comhlacht Stáit eile le díospóid dlí, mura n-éilítear a mhalairt le reacht, ba cheart gach iarracht a dhéanamh chun idirghabháil, eadránú nó réiteach ar bhealach eile sula dtabhaítear costais dlí costasacha.*

Ba cheart do chomhlachtaí stáit an beart is cost-éifeachtaí a dhéanamh maidir le díospóidí dlí.” Cháiligh an tÚdarás an riachtanas trí “(seachas gnóthas cláraithe)” a chur isteach i ndiaidh “comhlacht Stáit”. Léiríonn sé seo go n-éilíonn Alt 33B de na hAchtanna Árachais Sláinte “go gcomhlíonfaidh an tÚdarás na feidhmeanna a thugtar dóibh leis an Acht seo nó faoin Acht seo ar bhealach a fhágfaidh go gcaithfear go cothrom le gnóthais chláráithe in imthosca comhchosúla.”

Chomhaontaigh an tÚdarás leis an Roinn Sláinte maidir lena chomhlíonadh le hAguisín C, an Creat um Chód Iompair den Chód a mhodhnú, áit a moltar gur cheart do Chód Iompair an Údaráis aghaidh a thabhairt ar cheist na dílseachta trí aitheantas a thabhairt don *“fhreagracht le bheith dílis don chomhlacht Stáit agus tiomanta go hiomlán ina cuid gníomhaíochtaí gnó go léir agus a mheabhrú go gcaithfidh an eagraíocht féin leasanna an scairshealbhóra a chur san áireamh i gcónaí.”* Deirtear sa chuid chomhfhreagrach i gCód Iompair an Údaráis *“... go gcaithfidh an eagraíocht riachtanais a reachtaíochta rialaithe a chur san áireamh i gcónaí, seachas “leasanna an scairshealbhóra”.*

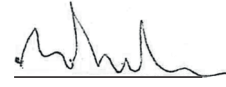
Chomhaontaigh an tÚdarás leis an Roinn Sláinte léirmhíniú Alt 3.3 den Chód a deir *“má fhaigheann Comhalta den Bhord/Stiúrthóir fianaise nach gcomhlíontar aon oibleagáidí reachtúla a bhaineann leis an gcomhlacht Stáit, ba cheart dó/dí é seo a chur in iúl láithreach dá gcomh-chomhaltaí Boird/Stiúrthóirí d’fhonn an t-ábhar a réiteach. Ba cheart don Chathaoirleach an t-ábhar a chur faoi bhráid an Aire ábhartha ag léiriú (i) iarmhairtí an neamhchomhlíonta sin agus (ii) na céimeanna a glacadh nó a ghlacfar chun an seasamh a réiteach. Is é freagracht an Chathaoirligh saincheisteanna den sórt sin a chur in iúl don Aire.”* Léirmhíniú an tÚdaráis an riachtanas seo mar rud a bhaineann le haon neamh-chomhlíonadh ábhartha.

Chomhaontaigh an tÚdarás leis an Roinn Sláinte gan mionsonraí comhiomlána an chúitímh a nochtadh mar a cheanglaítear faoi Alt 1.4 (vi) den doiciméad Riachtanas Tuairiscithe Gnó agus Airgeadais a ghabhann leis an gCód. Ní nochtann an tÚdarás mionsonraí faoi chúiteamh na bhfostaithe mar gheall ar mhéid beag na heagraíochta agus an dóchúlacht go n-aithneofar cúiteamh duine aonair.

Chomhaontaigh an tÚdarás leis an Roinn Sláinte gan mionsonraí tuarastal na bhfostaithe agus costais pinsin na bhfostaithe níos mó ná €60,000 i mbandaí €10,000 a nochtadh mar a cheanglaítear faoi Alt 1.4 (viii) den doiciméad Riachtanas Tuairiscithe Gnó agus Airgeadais a ghabhann leis an gCód. Ní nochtann an tÚdarás mionsonraí na gcostas tuarastail agus pinsin mar gheall ar mhéid beag na heagraíochta agus an dóchúlacht go n-aithneofar cúiteamh duine aonair.

Patricia Byron
Cathaoirleach

Michael A. O'Sullivan
Comhalta

20 Meitheamh 2022

Dáta

Ráiteas ar Rialú Inmheánach

Raon Feidhme Freagrachta

Thar ceann an Údaráis Árachais Sláinte (“an tÚdarás”) aithním freagracht an Údaráis as a áirithiú go ndéantar córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh a chothabháil agus a oibriú i leith an Údaráis agus an Chiste Comhionannaithe Riosca. Cuirtear an fhreagracht seo san áireamh riachtanais an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016).

Cuspóir an Chórais Rialaithe Inmheánaigh

Tá an Córas Rialaithe Inmheánach deartha chun riosca a bhainistiú go leibhéal inghlactha seachas é a dhíchur. Mar sin ní féidir leis an gCóras ach dearbhú réasúnach seachas dearbhú iomlán a thabhairt go ndéantar sócmhainní a chosaint, go ndéantar idirbhearta a údarú agus a thaifeadh i gceart agus go ndéantar earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha a chosc nó a bhrath go tráthúil.

Tá an Córas Rialaithe Inmheánach, atá ag teacht le treoir arna eisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, i bhfeidhm san Údarás don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2021 agus suas go dtí dáta formheasta na ráiteas airgeadais.

An Cumas Riosca a Láimhseáil

Tá Coiste Iniúcháireachta agus Riosca (“ARC”) ag an Údarás ina bhfuil beirt Chomhaltaí den Údarás ar a laghad a bhfuil saineolas airgeadais agus iniúcháireachta acu, agus is é an Cathaoirleach duine acu. Bhuail an ARC le chéile ceithre huairé in 2021.

Fostaíonn an tÚdarás Iniúcháir Inmheánach neamhspleách a oibríonn de réir na Cairte Iniúcháireachta Inmheánaí ceadaithe agus a thuiriscíonn don ARC. Formheasann an ARC Plean Iniúcháireachta Inmheánaí agus déantar athbhreithniú air bliain. Forbraítear an Plean Iniúcháireachta Inmheánaí trí chur chuige riosca-bhunaithe a úsáid.

Shocraigh an tÚdarás inghlachtacht riosca na heagraíochta agus tá sé seo leagtha amach i Ráiteas Inghlacthachta Riosca. D’fhorbair an ARC Creat Bainistíochta Riosca ina leagtar amach na Próisis Bhainistíochta Riosca atá i bhfeidhm agus a thugann mionsonraí ar ról agus ar fhreagrachtaí na foirne maidir le riosca. Eisíodh an beartas do gach ball foirne a bhfuiltear ag súil go n-oibreoidh siad laistigh de Bheartais Bhainistíochta Riosca an Údaráis, chun bainistíocht a chur ar an eolas faoi rioscaí atá ag teacht chun cinn agus laigí a rialú agus chun ligean don fhoireann freagracht a ghlacadh as rioscaí agus rialuithe laistigh dá réimse oibre féin.

Creat Riosca agus Rialaithe

Tá Córas Bainistíochta Riosca curtha i bhfeidhm ag an Údarás a shaináithníonn agus a thuiriscíonn príomhrioscaí agus na bearta bainistíochta atá á ndéanamh chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí sin agus, a mhéid is féidir, na rioscaí sin a mhaolú.

Is mír bhuan é bainistíocht riosca ar chlár oibre an ARC agus an Údaráis araon. Tá Clár Riosca i bhfeidhm a shaináithníonn na príomhrioscaí atá os comhair an Údaráis agus rinneadh iad seo a shaináithint, a mheas agus a ghrádú de réir na tábhachta a bhaineann leo. Déanann an tÚdarás, trí huairé sa bhliain, athbhreithniú ar na príomhrioscaí go léir a shaináithnítear ar an gClár Riosca agus déanann an bhainistíocht pleananna chun na rioscaí aitheanta a mhaolú. Cuirtear rioscaí a shaináithnítear i rith na bliana leis an gClár Riosca ar bhonn leanúnach. Úsáidtear toradh na measúnuithe seo chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh lena áirithiú go ndéantar rioscaí a bhainistiú go leibhéal inghlactha.

Sonraíonn an Clár Riosca na rialuithe agus na gníomhartha is gá chun rioscaí a mhaolú, agus freagracht as oibriú rialuithe a shanntar d’fhoireann ar leith. Dearbhaím go bhfuil timpeallacht rialaithe ann ina bhfuil na heilimintí seo a leanas i bhfeidhm:

- ▶ rinneadh nósanna imeachta do gach próiseas príomhghnó a dhoiciméadú,
- ▶ sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal na bainistíochta leis an bhfreagracht chomhfhreagrach,
- ▶ tá córas buiséadaithe iomchuí ann le buiséad bliantúil, rud a choinníonn an bhainistíocht shinsearach agus an tÚdarás faoi athbhreithniú,
- ▶ tá córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide a áirithiú agus
- ▶ tá córais ann chun sócmhainní an Údaráis a chosaint.

Tionchar phaindéim COVID-19 ar an Timpeallacht Rialaithe

Le tosú phaindéim COVID-19 go luath in 2020, agus na comhairle sláinte poiblí agus na mbearta sábháilteachta dá bharr, rinneadh athrú ar chleachtais oibre an HIA go tapa agus go suntasach i rith 2021, agus cianobair agus obair fhíoriúil mar ghnáthnós ag formhór fhoireann an HIA.

Rinne HIA dlúthmhonatóireacht ar na forbairtí, ag féachaint leis na rioscaí a d’fhéadfadh dul i bhfeidhm ar oibríochtaí gnó, baill foirne agus geallsealbhóirí an

HIA agus an Chiste Comhionannaithe Riosca a mhaolú. I measc na mbearta a rinne an tÚdarás tá: -

- ▶ Oibríochtaí gnó an Údarás a aistriú chuig timpeallacht chianoibre inar féidir le formhór na bpróiseas gnó leanúint ar aghaidh mar is gnáth.
- ▶ Measúnú leanúnach ar rioscaí suntasacha a bhaineann le paindéim COVID-19 agus aclaíocht HIA chun freagairt go héifeachtach orthu.
- ▶ A áirithiú go bhfanann deighilt láidir dualgas agus go bhfuil clúdach leordhóthanach i bhfeidhm i gcás nach mbeadh údarais cheadaithe shonracha ar fáil.
- ▶ A áirithiú go leanann na beartais agus na nósanna imeachta cosanta sonraí agus bainistíochta taifead atá ann cheana féin de bheith i bhfeidhm sa timpeallacht chianoibre agus go ndéantar monatóireacht agus tuairisciú orthu mar is gnáth.
- ▶ A áirithiú go bhfaigheann baill foirne rochtain ar líonra HIA ag baint úsáide as trealamh TFC ceadaithe de chuid HIA agus go bhfuil an trealamh TFC riachtanach curtha ar fáil do gach ball foirne atá ag obair go cianda.
- ▶ Measúnú a dhéanamh ar an bhféidearthacht le haghaidh laigí i rialuithe inmheánacha de dheasca COVID-19 agus monatóireacht agus nuashonrú a dhéanamh ar rialuithe inmheánacha nuair is gá.
- ▶ Cigireachtaí ar an láthair ar árachóirí a aistriú chuig cianchigireacht trí Microsoft Teams agus Webex. Rinneadh tástálacha céim ar chéim ar phríomhphróisis ar líne trí scáileán a roinnt, agus tástáladh na rialuithe a bhí i bhfeidhm chun a leorgacht agus a n-éifeachtacht a mheas.

Monatóireacht agus Athbhreithniú Leanúnach

Cuireadh nósanna imeachta foirmiúla ar bun chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl dóibh siúd atá freagrach as gníomh ceartaitheach a dhéanamh agus don bhainistíocht agus don Údarás, nuair is ábhartha, go tráthúil. Dearbhaím go bhfuil na córais mhonatóireachta leanúnacha seo a leanas i bhfeidhm:

- ▶ sainaitníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus chun aon easnaimh aitheanta a thuairisciú,
- ▶ bunaíodh socruithe tuairiscithe ag gach leibhéal inar sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais, agus

- ▶ déanann an bhainistíocht shinsearach agus an tÚdarás athbhreithnithe rialta ar thuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla feidhmíochta agus airgeadais, a léiríonn feidhmíocht i gcoinne buiséid/réamhaisnéisí.
- ▶ Maidir leis an REF, tá nósanna imeachta agus rialuithe chun dleacht stampa, íocaíochtaí éileamh agus cuntais bhainc a réiteach i bhfeidhm agus críochnaítear iad go tráthúil. Déanann an bhainistíocht shinsearach agus an tÚdarás athbhreithniú rialta ar na tuarascálacha airgeadais a léiríonn feidhmíocht an chiste.
- ▶ Déanann an tÚdarás athbhreithniú ar thorthaí iniúchtaí bliantúla na n-árachóirí.

Soláthar

Dearbhaím go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag an Údarás chun a áirithiú go gcomhlíontar na rialacha agus na treoirilínte soláthair reatha agus gur chomhlíon an tÚdarás na nósanna imeachta sin le linn 2021.

Athbhreithniú ar Éifeachtúlacht

Dearbhaím go bhfuil nósanna imeachta ag an Údarás chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a Nósanna Imeachta Bainistíochta Riosca agus Rialaithe. Cuireann obair na nIniúcháirí Inmheánacha agus Seachtracha, an ARC a dhéanann maoirseacht ar a gcuid oibre, agus an bhainistíocht shinsearach laistigh den Údarás atá freagrach as forbairt agus cothabháil an chreat rialaithe airgeadais inmheánaigh bonn eolais faoi mhonatóireacht agus athbhreithniú an Údarás ar éifeachtacht an chórais rialaithe airgeadais inmheánaigh.

Dearbhaím go ndearna Comhaltaí an Údarás athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht na Rialuithe Inmheánacha i ndáil le 2021 i mí na Márta 2022 agus d'fhaomh an tÚdarás é ag a chruinniú i mí an Mheithimh 2022.

Saincheisteanna um Rialú Inmheánach

Níor sainaitníodh aon laigí ábhartha sa Rialú Inmheánach maidir le 2021.

Thar ceann Comhaltaí an Údarás;

Patricia Byron
Cathaoirleach

Dáta: 20 Meitheamh 2022

Tuarascáil an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Ard Reachtair Cuntas agus Ciste Comptroller and Auditor General

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

An tÚdarás Árachas Sláinte

Tuairim cháilithe ar na ráitis airgeadais

Tá iniúchadh déanta agam ar ráitis airgeadais an Údarás Árachas Sláinte don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2021 mar a cheanglaítear faoi fhorálacha alt 32 den Acht Árachais Sláinte 1994. Cuimsíonn na ráitis airgeadais

- an ráiteas ioncaim agus caiteachais agus na cúlchistí ioncaim coinnithe
- an ráiteas ar an staid airgeadais
- an ráiteas ar shreabhadh airgid, agus
- na nótaí gaolmhara, lena n-áirítear achoimre ar bheartais shuntasacha chuntasáiochta.

Is é mo thuairim, seachas an neamhchomhlíonadh le ceanglais FRS 102 maidir le teidlíochtaí sochair scoir dá dtagraítear thíos, tugann na ráitis airgeadais léargas fíor agus cothrom ar shócmhainní, dliteanas agus staid airgeadais an Údarás Árachas Sláinte ag 31 Nollaig 2021 agus dá ioncam agus caiteachas do 2021 i gcomhréir le Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais (FRS) 102 — *An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa RA agus i bPoblacht na hÉireann*.

Bunús le tuairim cháilithe ar ráitis airgeadais

De réir threoracha an Aire Sláinte, ní thugann an tÚdarás Árachas Sláinte cuntas ar a dliteanas sochair scoir fabhráithe. Ní chloíonn sé seo le FRS 102 a éilíonn go n-aithníonn na ráitis airgeadais an dliteanas fabhráithe iomlán ar an dáta tuairiscithe. Nochtann Nóta 10 leis na ráitis airgeadais go bhfuil an dliteanas measta ag an Údarás maidir leis an Scéim Aoisliúntais d'Fhostaithe (d'fhoireann roimh 2013) ag €3.7 milliún amhail an 31 Nollaig 2021. Ranníocaíochtaí pinsin (fostóir agus fostaí) i ndáil le comhaltaí de sin coinníonn an tÚdarás an scéim agus coinnítear í mar chúlchiste le cur i bhfeidhm, de réir mar is gá, chun freastal ar íocaíochtaí pinsin a thagann chun cinn. Aithnítear an t-iarhméid sa chúlchiste sin mar sholáthar pinsin carntha (€2.4 milliún ar 31 Nollaig 2021).

Rinne mé m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta Iniúcháireachta (ISAnna) arna bhfógairt ag Eagraíocht Idirnáisiúnta na bhForas Iniúcháireachta Uachtarach. Tá cur síos ar mo fhreagrachtaí faoi na caighdeáin sin san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo. Táim neamhspleách ar an Údarás Árachas Sláinte agus tá mo chuid freagrachtaí eiticíúla eile comhlíonta agam de réir na gcaighdeán.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta atá faighte agam chun bonn a chur le mo thuairim.

Tuarascáil ar fhaisnéis seachas na ráitis airgeadais, agus ar ábhair eile

Tá faisnéis áirithe eile curtha i láthair ag an Údarás Árachas Sláinte mar aon leis na ráitis airgeadais. Cuimsíonn sé seo an tuarascáil bhliantúil lena n-áirítear an ráiteas rialachais agus tuarascáil chomhaltaí an Údarás, agus an ráiteas ar rialú inmheánach. Tá cur síos san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo ar mo fhreagrachtaí tuairisc a thabhairt maidir le faisnéis den sórt sin, agus ar ábhair áirithe eile ar a dtuairiscím trí eisceacht.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Seamus McCarthy
Ard Reachtair Cuntas agus Ciste

23 Meitheamh 2022

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí chomhaltaí an Údaráis

Mar atá sonraithe sa ráiteas rialachais agus tuarascáil chomhaltaí an Údaráis, tá comhaltaí an Údaráis freagrach as

- ráitis airgeadais bhliantúla a ullmhú san fhoirm a fhorordaítear faoi alt 32 den Acht Árachais Sláinte 1994
- a chinntiú go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíor agus cothrom de réir FRS102
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú
- measúnú a dhéanamh ar cé acu an bhfuil nó nach bhfuil úsáid bhonn chuntasaíochta an ghnóthais leantaigh oiriúnach, agus
- cibé rialú inmheánach a chinneann siad atá riachtanach le gur féidir ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíríteas ábhartha, cibé acu de bharr calaoise nó earráide.

Freagrachtaí an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 32 den Acht Árachais Sláinte 1994 ráitis airgeadais an Údaráis Árachais Sláinte a iniúchadh agus tuairisc a thabhairt orthu do Thithe an Oireachtais.

Is é an cuspóir atá agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh agam ná dearbhú réasúnta a fháil maidir le cibé an bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíríteas ábhartha de bharr calaoise nó earráide. Is leibhéal ard dearbhaithe é dearbhú réasúnta, ach ní ráthaíocht é go n-aimseoidh iniúchadh arna dhéanamh i gcomhréir leis na ISAnna míráiteas ábhartha i gcónaí nuair atá sé ann. Is féidir le míráiteas a eascairt as calaois nó earráid agus meastar go bhfuil siad ábhartha más rud é, ina n-aonar nó ina n-iomláine, go bhféadfaí a bheith ag súil le réasún go mbeadh tionchar acu ar chinntí eacnamaíochta na n-úsáideoirí a dhéantar ar bhonn na ráiteas airgeadais seo.

Mar chuid d'iniúchadh de réir na ISAs, feidhmím breithiúnas gairmiúil agus coimeádaim amhras gairmiúil ar feadh an iniúchta. Agus é sin á dhéanamh,

- Aithním agus déanaim measúnú ar na rioscaí a bhaineann le míráiteas ábhartha ar na ráitis airgeadais cibé acu de bharr calaoise nó earráide; nósanna imeachta iniúchta a dhearadh agus a dhéanamh a fhreagraíonn do na rioscaí sin; agus fianaise iniúchta a fháil atá leordhóthanach agus oiriúnach chun bonn a sholáthar do mo thuairim. Tá an riosca nach mbrathfar míráiteas ábhartha mar thoradh ar chalaos níos airde ná an ceann a eascraíonn as earráid, toisc go bhféadfadh claonpháirteachas, brionnú, easnaimh d'aon ghnó, mífhaisnéis nó sárú ar rialú inmheánach a bheith i gceist le calaois.
- Faighim tuiscint ar rialú inmheánach a bhaineann leis an iniúchadh chun nósanna imeachta iniúchta a dhearadh atá oiriúnach sna himthosca, ach nach bhfuil chun críche tuairim a chur in iúl ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim meastóireacht ar oiriúnacht na mbeartas cuntasaíochta a úsáidtear agus ar réasúntacht na meastachán cuntasaíochta agus na nochtuithe gaolmhara.
- Déanaim cinneadh maidir le hoiriúnacht úsáid bhonn gnóthas leantach na cuntasaíochta agus, bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fuarthas, maidir le cibé an bhfuil

éiginnteacht ábhartha ann maidir le himeachtaí nó coinníollacha a d'fhéadfadh amhras suntasach a chur ar chumas an Údaráis Árachais Sláinte leanúint ar aghaidh mar gnóthas leantach. Má chinnim go bhfuil éiginnteacht ábhartha ann, ceanglaítear orm aird a tharraingt i mo thuarascáil ar na nochtuithe gaolmhara sna ráitis airgeadais nó, mura leor na nochtuithe sin, mo thuairim a mhodhnú. Tá mo chonclúidí bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fuarthas suas go dtí dáta mo thuarascála. Mar sin féin, d'fhéadfadh imeachtaí nó coinníollacha amach anseo a chur faoi deara go scoirfidh an tÚdarás Árachais Sláinte de bheith ina ghnóthas leantach.

- Déanaim meastóireacht ar chur i láthair, ar struchtúr agus ar ábhar foriomlán na ráiteas airgeadais, lena n-áirítear na nochtuithe, agus cibé an léiríonn na ráitis airgeadais na hidirbhearta agus na himeachtaí bunúsacha ar bhealach a bhainfidh cur i láthair cothrom amach.

Déanaim cumarsáid leo siúd atá freagrach as rialachas maidir le, i measc nithe eile, scóip agus uainiú pleanáilte an iniúchta agus torthaí suntasacha an iniúchta, lena n-áirítear aon easnaimh shuntasacha sa rialú inmheánach a shainaitním le linn m'iniúchta.

Tuairiscím trí eisceacht más rud é, i mo thuairim,

- nach bhfuil an fhaisnéis agus na míniúcháin go léir a theastaigh uaim le haghaidh m'iniúchta faighte agam, nó
- níor leor na taifid chuntasaíochta chun na ráitis airgeadais a iniúchadh go héasca agus i gceart, nó
- níl na ráitis airgeadais ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Faisnéis seachas na ráitis airgeadais

Ní chluadaíonn mo thuairim ar na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile a cuireadh i láthair leis na ráitis sin, agus ní chuirim aon chonclúid dearbhaithe in iúl ina leith.

Maidir le m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais, ceanglaítear orm faoi na ISAnna an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair a léamh agus, le linn dom é sin a dhéanamh, a bhreithniú cibé an bhfuil an fhaisnéis eile ar neamhréir go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó leis an eolas a fuarthas le linn an iniúchta, nó má tá. Is cosúil go bhfuil míráiteas ábhartha ann ar shlí eile. Más rud é, bunaithe ar an obair atá déanta agam, go dtugaim de tháta as go bhfuil míráiteas ábhartha maidir leis an bhfaisnéis eile seo, ceanglaítear orm an fhírisc sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar nithe eile

Déantar m'iniúchadh trí thagairt a dhéanamh do na breithnithe speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistíocht agus lena bhfeidhmiú. Tuairiscím má shainaitním ábhair ábhartha a bhaineann leis an mbealach a seoladh gnó poiblí.

Déanaim iarracht fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Tuairiscím má shainaitním aon chás ábhartha nár úsáideadh airgead poiblí chun na gcriche a bhí beartaithe nó nár chloígh na hidirbhearta leis na húdarais a rialaíonn iad.

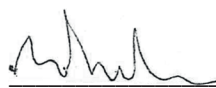
Ráiteas ar Chaiteachas agus Ioncam agus ar Cúlchistí Ioncaim Coinnithe

don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2021

	Nótaí	12 mhí dar críoch an 31 Nollaig 2021 €	12 mhí dar críoch an 31 Nollaig 2020 €
Ioncam	2	2,869,434	2,724,564
Costais riaracháin	3	(3,026,994)	(2,689,836)
Barrachas um (caiteachas thar ioncam) / ioncam thar chaiteachas		(157,560)	34,728
Ús infhála		672	1,667
(Easnamh) / Barrachas don bhliain		(156,888)	36,395
Cúlchistí ioncaim coinnithe ag tús na bliana		9,850,024	9,813,629
Cúlchistí ioncaim coinnithe ag deireadh na bliana		9,693,136	9,850,024

Patricia Byron
Cathaoirleach

Michael A. O'Sullivan
Comhalta

20 Meitheamh 2022
Dáta

Tá nótaí 1 go 14 mar chuid de na Ráitis Airgeadais seo.

Ráiteas ar an Staid Airgeadais

amhail 31 Nollaig 2021

	Nótaí	2021 €	2020 €
Sócmhainní seasta			
Sócmhainní inláimhsithe	6	414,155	565,548
Sócmhainní reatha			
Airgead tirim agus coibhéisí airgid		10,978,318	11,045,474
Réamhíocaíochtaí agus féichiúnaithe eile	7	1,088,995	1,225,100
		12,067,313	12,270,574
Creidiúnaithe (méideanna a bheidh dlite laistigh de bhliain)			
Creidiúnaithe agus fabhruithe	8	(2,788,332)	(2,986,098)
Glansócmhainní reatha		9,278,981	9,284,476
Sócmhainní iomlána lúide dliteanais reatha		9,693,136	9,850,024
Glansócmhainní		9,693,136	9,850,024
Léirithe ag			
Cúlchistí ioncaim coinnithe		9,693,136	9,850,024
		9,693,136	9,850,024

Patricia Byron
Cathaoirleach

Michael A. O'Sullivan
Comhalta

20 Meitheamh 2022
Dáta

Tá nótaí 1 go 14 mar chuid de na Ráitís Airgeadais seo.

Ráiteas ar Shreafaí Airgid

don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2021

	Nótaí	2021 €	2020 €
Réiteach an bharrachais oibriúcháin le glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin			
(Easnamh) / barrachas oibriúcháin don bhliain		(156,888)	36,395
Dímheas	6	174,547	147,562
Laghdú / (Méadú) ar fhéichiúnaithe	7	136,105	(325,643)
(Laghdú) / Méadú ar chreidiúnaithe	8	(197,766)	79,514
Cailteanas ar Dhiúscairt		-	553
Glan-airgead tirim (eis-sreabhadh) / insreabhadh ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		(44,002)	(61,619)
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta			
Íocaíochtaí chun sócmhainní seasta inláimhsithe a fháil	6	(23,154)	(575,692)
		(67,156)	(637,311)
Sreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí maoinithe			
Ús a tuilleadh		(672)	(1,667)
Ús a fuarthas		672	1,068
(Laghdú) / Méadú ar airgead tirim agus coibhéisí airgid		(67,156)	(637,910)
Airgead tirim agus coibhéisí airgid amhail an 1 Eanáir		11,045,474	11,683,384
Airgead tirim agus coibhéisí airgid amhail an 31 Eanáir		10,978,318	11,045,474
(Laghdú) / Méadú ar airgead tirim agus coibhéisí airgid		(67,156)	(637,910)

Patricia Byron
Cathaoirleach

Michael A. O'Sullivan
Comhalta

20 Meitheamh 2022
Dáta

Tá nótaí 1 go 14 mar chuid de na Ráitis Airgeadais seo.

Nótaí (mar chuid de na ráitis airgeadais)

1. Beartais Chuntasaíochta

Tá na beartais chuntasaíochta shuntasacha a cuireadh i bhfeidhm in ullmhú na ráiteas airgeadais seo leagtha amach thíos. Cuireadh na beartais seo i bhfeidhm go comhsheasmhach maidir leis na blianta ar fad a chuirtear i láthair mura ndeirtear a mhalairt.

Ráiteas ar Chomhlíonadh

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais de réir Chaighdeán Tuairiscithe Airgeadais 102 “An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is Infheidhme sa RA agus i bPoblacht na hÉireann” (“FRS102”), arna mhodhnú le treoracha an Aire Sláinte maidir le haoisliúntas. I gcomhréir le treoracha an Aire Sláinte, ní thugann an tÚdarás cuntas ar chostais teidlíochtaí aoisliúntais ach amháin de réir mar a bhíonn siad iníochta (féach an beartas cuntasaíochta um Shochar Scoir thíos). Ní chomhlíonann bunús na cuntasaíochta FRS 102, a éilíonn go n-aithneofar costais den sórt sin sa bhliain ina dtuilltear an teidlíocht.

Bunús an Ullmhúcháin

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais ar bhonn fabhráithe na cuntasaíochta de réir na bprionsabal cuntasaíochta a nglactar leo go ginearálta agus faoin gcoinbhinsiún costais stairiúil.

Cuirtear ráitis airgeadais an Údarás i láthair in Euro (“€”) arb é airgeadra feidhmiúil an Údarás é freisin.

Tá an tÚdarás den tuairim nach bhfuil aon bhreithiúnais chriticiúla ann a mbíonn tionchar suntasach acu ar na méideanna a aithnítear sna ráitis airgeadais.

Ioncam Tobhaigh

Léiríonn ioncam tobhaigh an méid infhála ag an Údarás i leith na tréimhse. Cuirtear san áireamh ann íocaíochtaí a rinneadh leis an Údarás de réir an Achta Árachais Sláinte 1994 arna leasú. Déantar réasúntacht an fhigiúir seo a sheiceáil i gcoinne an ioncaim tobhaigh ionchais bunaithe ar phróifíl an Údarás ar scéimeanna árachais sláinte príobháideacha.

Aitheantas Caiteachais

Aithnítear caiteachas sna ráitis airgeadais ar bhonn fabhráithe de réir mar a thabhaítear é.

Sócmhainní Seasta Inláimhsithe

Luaitear sócmhainní seasta inláimhsithe ag costas lúide dímheas carntha. Ríomhtar dímheas, a ghearrtar ar an Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim

Coinnithe, chun costas sócmhainní seasta a dhíscríobh thar a saolré úsáideach measta, faoi mhodh na líne dírí, ag an ráta bliantúil 33 1/3% le haghaidh trealamh ríomhaireachta agus forbairt láithreáin ghréasáin agus 20% do na sócmhainní eile go léir ó dháta na fála.

Airgeadraí Eachtracha

Tiontaítear idirbhearta atá ainmnithe in airgeadraí eachtracha isteach in Euro i rith na bliana agus tá siad san áireamh sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe don tréimhse.

Tiontaítear sócmhainní agus dliteanais airgeadaíochta atá ainmnithe in airgeadraí eachtracha isteach in Euro ag rátaí malairte a rialaíonn ar an dáta tuairiscithe agus tá gnóthachain agus cailteanais mar thoradh air sin san áireamh sa Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe don tréimhse.

An Scéim Comhionannaithe Riosca

Bunaíodh an Ciste Comhionannaithe Riosca (an Ciste) an 1 Eanáir 2013 faoin Acht Árachais Sláinte (Leasú) 2012. Tá an tÚdarás freagrach as an gCiste a chohabháil agus a riar agus faigheann sé ar ais na costais tabhaithe ón gCiste. Cuimsíonn an bunús le costais a fháil ar ais cionroinnt iomlán na gcostas a bhaineann go díreach leis an gCiste agus cionroinnt pháirteach na gcostas a thabhaíonn an tÚdarás, mar atá leagtha amach i **Nóta 13** de na ráitis airgeadais. Ullmhaíonn an tÚdarás ráitis airgeadais ar leithligh don Chiste ar bhonn bliantúil.

Sochair Scoir

De réir Alt 28 den Acht Árachais Sláinte, 1994, féadfaidh an tÚdarás, le toiliú an Aire Sláinte agus an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, scéim a dhéanamh chun sochair aoisliúntais a dheonú do bhaill foirne an Údarás. Síníodh Scéim Aoisliúntais Fostaithe an Údarás (IR 637 de 2016) (“an Scéim”) an 21 Nollaig 2016 ina bhfuil na Rialacha atá leagtha amach sa Sceideal a ghabhann leis na Rialacha um Rialacháin do Chomhaltaí Scéim Pinsin na Seirbhíse Poiblí 2014 (S.I. Uimh. 582 de 2014) glactha mar Scéim chun sochair aoisliúntais a dheonú do bhaill foirne an Údarás nó ina leith, lena n-áirítear Cláraitheoir an Údarás, de réir mar is iomchuí. Tá an t-Údarás ag déanamh na n-asbhaintí riachtanacha ó thuarastail a choinníonn an tÚdarás, ach nach n-aithnítear mar ioncam. Tá foráil á dhéanamh ag an Údarás freisin maidir le ranníocaíochtaí fostóirí leis an Scéim. Tá an tÚdarás i mbun díospóireachta leis an Roinn Sláinte maidir le meicníocht maoinithe pinsin an Údarás. Is scéim aoisliúntais sochair shainithe d’fhostaithe í an Scéim. Ar feitheamh toradh na ndíospóireachtaí sin, déantar íocaíochtaí pinsin faoin scéim ón soláthar carntha pinsin.

Nótaí (mar chuid de na ráitis airgeadais)

Faoi threoir an Aire Sláinte, níl aon fhoráil déanta maidir le sochair iníoctha sna blianta amach anseo. Féach **Nóta 10** le haghaidh tuilleadh mionsonraí.

Is é an dliteanas pinsin don scéim aoisliúntais fostaithe amhail an 31 Nollaig 2021 ná €3,700,000. Ní léirítear dliteanas pinsin na scéimeanna seo sna ráitis airgeadais seo.

Tá baill foirne lontrála nua atá fostaithe ag an Údarás tar

éis 1 Eanáir 2013 ina mbaill den Scéim Pinsin Seirbhíse Poiblí Aonair de réir an Achta um Pinsin Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile) 2012. Déanann an tÚdarás na hasbhaintí riachtanacha ó thuarastail na foirne atá mar chuid den scéim. Aistrítear ranníocaíochtaí fostaithe agus fostóirí chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe ar bhonn míosúil de réir an Achta um Pinsin Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile) 2012.

2. Ioncam

Fóirítear le halt 17 den Acht Árachais Sláinte, 1994 go n-íocfaidh gnóthais chláráithe tobhach ioncaim leis an Údarás gach ráithe d'fhonn oibríochtaí an Údaráis a mhaoiniú agus soláthar leordhóthanach a dhéanamh do theagmhais. Rinne Ionstraim Reachtuil 528/2014, an tAcht Árachais Sláinte 1994 (Alt 17) Rialacháin Tobhaigh 2014 an tobhach ioncaim a leasú dá ráta reatha 0.09% a bhí i bhfeidhm in 2020 agus in 2021.

	2021 €	2020 €
Tobhach Ioncaim	2,549,690	2,246,172
Costais an Chiste Comhionannaithe Riosca Athghearrtha (Nóta 13)	319,744	293,463
Costais dlí a aisghabhadh	-	184,929
	2,869,434	2,724,564

3. Costais riaracháin

	2021 €	2020 €
Tuarastail, costas pinsin agus costais eile foirne (Nóta 4)	1,040,133	924,470
Costais oiliúna	27,107	13,826
Táillí Stiúrthóirí (Nóta 4)	38,903	38,904
Cíos, Táillí Seirbhíse agus Cothabháil	283,904	256,200
Comhairleacht (Nóta 5)	599,455	655,521
Árachas	21,357	22,970
Costais Ríomhaireachta agus Pháipéarachais	27,604	32,853
Costais Eile Riaracháin	76,206	62,856
Faisnéis do Thomhaltóirí	724,478	522,574
Iníúchadh	13,300	12,100
Dímheas	174,547	147,562
	3,026,994	2,689,836

Faightear ar ais costais riaracháin de €319,744 (2020: €293,463) i leith an Chiste Comhionannaithe Riosca ón gCiste agus láimhseáiltear iad mar ioncam (féach **Nóta 13**).

Nótaí (mar chuid de na ráitis airgeadais)

4. Luach Saothair

Is é cuspóir an nochtaithe ná faisnéis a sholáthar maidir le luach saothair i gcomhlachtaí Stáit, i ndáil leis an gcaiteachas iomlán a thabhaíonn an comhlacht Stáit agus socruithe luach saothair na príomhfhoirne, lena n-áirítear an CE/R agus príomhbhainistíocht eile. Cuimsíonn sochair fhostaithe, mar atá sainmhínithe ag Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais 102 “An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is Infheidhme sa RA agus i bPoblacht na hÉireann” (“FRS 102”), tuarastail agus costais phinsin, sochair fhoirceanta, sochair iarfhostaíochta, sochair fhadtéarmacha eile agus idirbhearta íocaíochta scairbhunaithe.

Táillí Stiúrthóirí

Táillí inioctha le comhaltaí boird aonair don bhliain 2021 Sheelagh Malin (Cathaoirleach ag Dul as Oifig) €6,734

(2020: €8,979), Patricia Byron (Cathaoirleach Isteach) €2,245 (2020: €Nialas), an Dr Fiona Kiernan €Nil (2020: €Nil), an Dr John Evans €Nialas, Michael A. O’Sullivan €5,985 (2020: €5,985), Damien McShane €5,985 (2020: €5,985), Caroline Barlow €5,985 (2020: €5,985), John Armstrong €5,985 (2020: €5,985) agus Marcella Flood €5,985 (2020: €5,985).

Ba iad na costais a íocadh le baill aonair an bhoird do 2021 Michael A. O’Sullivan €239.

Luach Saothair Fostaithe

Faoi FRS102 is iad príomhphearsanra bainistíochta na daoine sin a bhfuil údarás agus freagracht orthu gníomhaíochtaí an eintitis a phleanáil, a stiúradh agus a rialú, go díreach nó go hindíreach, lena n-áirítear aon stiúrthóir (cibé acu stiúrthóir feidhmiúcháin nó eile atá i gceist) den eintiteas sin.

(a) Sochair Chomhiomlána Fostaithe

	2021 €	2020 €
Tuarastail	792,659	725,862
Rannchuidiú fostóirí le leas sóisialta	87,846	62,791
Costas Pinsin an fhostóra (Nóta 10)	105,967	68,727
SPSPS (DPER) an fhostóra	53,661	66,048
Foireann na gníomhaireachta	-	1,042
Iomlán	1,040,133	924,470

Ina theannta sin in 2021: asbhaineadh €26,201 (2020: €20,254) ón bhfoireann trí ranníocaíochtaí aoisliúntais breise agus íocadh leis an Roinn Sláinte é.

Ba é líon iomlán na foirne a bhí fostaithe (WTE) ag deireadh na bliana an 31 Nollaig 2021 ná 14 (2020: 11).

(b) Tuarastail Foirne, Pinsean & Sochair Ghearrthéarmacha

	2021 €	2020 €
Bunphá	792,659	725,862
Ragobair	-	-
Liúntais	-	-
Iomlán	792,659	725,862

Nótaí (mar chuid de na ráitis airgeadais)

(c) Príomhphearsanra Bainistíochta

Tá príomhphearsanra bainistíochta san Údarás comhdhéanta de Chomhaltaí an Údaráis, an CE/R, an Ceann Airgeadais, an Ceann Gnóthaí Corparáideacha, an Ceann Gnóthaí Rialála agus an Ceann Taighde. Tá luach iomlán na sochar fostaithe do phríomhphearsanra bainistíochta leagtha amach thíos:

	2021 €	2020 €
Tuarastal	564,551	539,906
Liúntais	-	-
Sochair um fhoirceannadh	-	-
Árachas Sláinte	-	-
Iomlán	564,551	539,906

Ní chuimsíonn sé seo luach na sochar scoir a thuilltear sa tréimhse. Is iad na príomhphearsanra bainistíochta baill de scéim phinsin an Údaráis Árachais Sláinte nó de Scéim Pinsin na Seirbhíse Poiblí Aonair agus ní shíneann a dteidlíochtaí ina leith sin níos mó ná téarmaí na scéime samhla pinsin seirbhíse poiblí nó Scéim Pinsin na Seirbhíse Poiblí Aonair.

(d) Tuarastal agus Sochair an Phríomhfheidhmeannaigh/an Chláraitheora

Seo a leanas an pacáiste luach saothair CE/R don tréimhse airgeadais:

	2021 €	2020 €
CE/R (ó 08/12/2020)	118,457	5,397
Iar-CE/R (01/01/2020 - 07/12/2020)	-	119,698
Iomlán	118,457	125,095

Cuimsítear sa mhéid do 2020 €119,698 don CE/R a d'éirigh as ar an 7ú Nollaig 2020 agus €5,397 don CE/R reatha a ceapadh ar 8ú Nollaig 2020.

Fuair an CE/R taisteal agus cothú do 2021 de €66 (2020: €Nialas).

Tá an CE/R ina ball den Scéim Aoisliúntais d'Fhostaithe, agus ní shíneann a teidlíochtaí ina leith sin thar théarmaí na scéime sin. Níl luach na sochar scoir a thuilltear sa tréimhse san áireamh sa mhéid thuas.

Ní bhfuair an CE/R aon pheorcaisí ná sochair in 2021.

Nótaí (mar chuid de na ráitis airgeadais)

5. Costais Chomhairleachta

	2021 €	2020 €
Cuntasaíocht agus Iniúchadh Inmheánach	59,093	112,300
Seirbhísí Achtúireacha	147,140	126,090
Seirbhísí Dí	94,218	143,072
Cumarsáid	48,510	50,496
Taighde	88,146	53,557
Earcaíocht	-	41,002
Costais Athlonnaithe	-	63,486
Tacaíocht Soláthair	6,458	-
Aoisliúntas	3,574	2,809
Seirbhísí Aistriúcháin	3,486	2,349
Comhairleacht eacnamaíochta	148,830	60,360
	599,455	655,521

Nótaí (mar chuid de na ráitis airgeadais)

6. Sócmhainní Seasta Inláimhsithe

	Ríomhaire Trealamh €	Feistiú Oifige, Trosacán & Trealamh €	Láithreán Gréasáin Forbairt €	Oifig Feistiú €	Iomlán €
Costas					
Amhail 31 Nollaig 2020	88,391	121,649	333,442	419,049	962,531
Breisiúcháin le linn na bliana	6,407	3,215	-	13,532	23,154
Diúscairtí le linn na bliana	-	-	-	-	-
Amhail an 31 Nollaig 2021	94,798	124,864	333,442	432,581	985,685
Dímheas					
Amhail 31 Nollaig 2020	47,020	15,983	286,402	47,578	396,983
Muirear don bhliain	19,392	23,736	47,040	84,379	174,547
Dímheas ar dhiúscairtí	-	-	-	-	-
Amhail an 31 Nollaig 2021	66,412	39,719	333,442	131,957	571,530
Glanluach de réir na Leabhar					
Amhail an 31 Nollaig 2021	28,386	85,145	-	300,624	414,155
Amhail an 31 Nollaig 2020	41,371	105,666	47,040	371,471	565,548
Maidir leis an mbliain roimhe					
Costas					
Amhail 31 Nollaig 2019	69,198	327,548	333,442	51,383	781,571
Breisiúcháin le linn na bliana	42,456	114,722	-	418,514	575,692
Diúscairtí le linn na bliana	(23,263)	(320,621)	-	(50,848)	(394,732)
Amhail 31 Nollaig 2020	88,391	121,649	333,442	419,049	962,531
Dímheas					
Amhail 31 Nollaig 2019	56,722	326,124	209,371	51,383	643,600
Muirear don bhliain	13,561	9,927	77,031	47,043	147,562
Dímheas ar dhiúscairtí	(23,263)	(320,068)	-	(50,848)	(394,179)
Amhail 31 Nollaig 2020	47,020	15,983	286,402	47,578	396,983
Glanluach de réir na Leabhar					
Amhail 31 Nollaig 2020	41,371	105,666	47,040	371,471	565,548
Amhail 31 Nollaig 2019	12,476	1,424	124,071	-	137,971

Nótaí (mar chuid de na ráitis airgeadais)

7. Réamhíocaíochtaí agus Féichiúnaithe Eile

	2021 €	2020 €
Ioncam Fabhráithe	662,533	632,379
Ús Fabhráithe	-	966
Réamhíocaíochtaí agus Féichiúnaithe Eile	27,428	28,897
Cártaí Taistil / Rothar chuig an Obair	58	591
An Ciste Comhionannaithe Riosca	365,514	354,815
Féichiúnaithe Eile	33,462	207,452
	1,088,995	1,225,100

8. Creidiúnaithe (méideanna a bheidh dlite laistigh de bhliain)

	2021 €	2020 €
Creidiúnaithe trádála agus fabhrúithe	313,063	650,099
Soláthar pinsean (Nóta 10)	2,396,268	2,279,899
Tobhach pinsin	2,247	(22)
Scéim Pinsin na Seirbhíse Poiblí Aonair	5,986	8,904
PAYE/PRSI	46,540	13,414
Cáin Shiarchoinneálach Seirbhísí Gairmiúla	23,938	11,194
Cánachas Breisluacha	290	298
Creidiúnaithe Eile	-	22,312
	2,788,332	2,986,098

9. Gealltanais faoi Léasanna Oibriúcháin

Tá oifigí ar cíos ag an Údarás Árachas Sláinte i dTeach Beaux Lane, Sráid Mercer Íochtarach, Baile Átha Cliath 2 ar chostas € 219,655 don mhaoin agus € 8,920 do dhá spás páirceála do charranna. Rinne an tÚdarás léas 10 mbliana do na hoifigí i mí Dheireadh Fómhair 2019.

Ag deireadh na bliana, tá na gealltanais bhliantúla seo a leanas ag an Údarás atá dlite mar seo a leanas:

	2021 €	2020 €
laistigh de 1 bhliain	228,575	228,575
Níos moille ná bliain ach laistigh de 5 bliana	914,300	914,300
Níos moille ná 5 bliana	647,629	876,204
	1,790,504	2,019,079

Nótaí (mar chuid de na ráitis airgeadais)

10. Soláthar Pinsean

Oibríonn an tÚdarás dhá scéim pinsin; an Scéim Aoisliúntais d’Fhostaithe (d’fhostaithe roimh 2013) agus Scéim Pinsin na Seirbhíse Poiblí Aonair. Tá gach fostaí nua don Údarás, ar iontrálaithe nua iad san Eanáil Phoiblí, an 1 Eanáir 2013 nó dá éis ina mbaill den Scéim Aonair.

a) An Scéim Aoisliúntais d’Fhostaithe

Síníodh Scéim Aoisliúntais Fostaithe an Údaráis (IR 637 de 2016) (“an Scéim”) an 21 Nollaig 2016 ina bhfuil na Rialacha atá leagtha amach sa sceideal a ghabhann leis na Rialacha um Rialacháin Chomhaltaí a bhí ann cheana féin do Scéim Pinsin na Seirbhíse Poiblí 2014 (IR Uimh. 582 de) 2014) glactha mar Scéim chun sochair aoisliúntais a dheonú do bhaill foirne an Údaráis nó ina leith, lena n-áirítear an Cláraitheoir, de réir mar is iomchuí.

Tá ranníocaíochtaí fostóra ag ráta 25% den phá inphinsin agus gearrtar iad ar an Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe. Coinnítear na ranníocaíochtaí carntha le haghaidh chuntas an Aire Sláinte.

Beidh teidlíochtaí sochair fostaithe mar fheidhm dá seirbhís leis an Údarás agus lena seirbhís roimhe seo sa státseirbhís nó sa tseirbhís phoiblí, nuair is iomchuí. Ní mhaoinítear an tÚdarás i leith teidlíochtaí sochair den sórt sin. Faoi threoir an Aire Sláinte, níl aon fhoráil déanta maidir le sochair iníoctha sna blianta amach anseo.

b) Scéim Pinsin na Seirbhíse Poiblí Aonair

Tá baill foirne lontrála nua atá fostaithe ag an Údarás tar éis 1 Eanáir 2013 ina mbaill den Scéim Pinsin Seirbhíse Poiblí Aonair de réir an Achta um Pinsin Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile) 2012. Déanann an tÚdarás na hasbhaintí riachtanacha ó thuarastail na foirne atá mar chuid den scéim. Aistrítear ranníocaíochtaí fostaithe agus fostóirí chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe ar bhonn míosúil de réir an Achta um Pinsin Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile) 2012.

Seo a leanas an soláthar carntha pinsin ag deireadh na bliana:

	2021 €	2020 €
Ag tús na tréimhse	2,279,899	2,208,778
Ranníocaíochtaí Fostaithe (asbhainte ó thuarastail)	22,372	14,184
Ranníocaíochtaí Fostóra (Nóta 3)	105,967	68,727
Pinsin Íoctha	(11,970)	(11,790)
Iomlán	2,396,268	2,279,899

In 2021: asbhaineadh €17,887 (2020: €22,015) ón bhfoireann i leith Scéim Pinsin na Seirbhíse Poiblí Aonair agus aistríodh í chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Cuireadh €53,661 (2020: €66,048) i ranníocaíochtaí fostóra chuig DPER freisin.

Is é an dliteanas pinsin don scéim aoisliúntais fostaithe amhail an 31 Nollaig 2021 ná €3,700,000 (2020: €3,500,000). Ní léirítear dliteanas pinsin na scéimeanna seo sna ráitis airgeadais seo.

11. Gealltanais Chaipitil

Ní raibh aon ghealltanais ann maidir le caiteachas caipitil amhail an 31 Nollaig 2021.

Nótaí (mar chuid de na ráitis airgeadais)

12. Nochtadh Páirtí Gaolmhar

Tá nósanna imeachta glactha ag an Údarás de réir na dtreoirlínte arna n-eisiúint ag an Roinn Airgeadais maidir le nochtadh leasanna ag Comhaltaí an Údaráis agus chloígh an tÚdarás leis na nósanna imeachta seo. Ní raibh aon idirbhearta ann i rith na bliana maidir le gníomhaíochtaí an Údaráis a raibh leas ag Comhaltaí an Údaráis iontu.

13. An Scéim Comhionannaithe Riosca

Faoin Acht Árachais Sláinte (Leasú) 2012, foráiltear do bhunú an Chiste Comhionannaithe Riosca (an Ciste) ón 1 Eanáir 2013. Íocann árachóirí íocaíochtaí Dleachta Stampa le haghaidh beartas a thosaíonn nó a dhéantar a athnuachan ar an 1 Eanáir 2013 nó tar éis an dáta sin leis na Coimisinéirí Ioncaim, a aistríonn an t-airgead chuig an gCiste ina dhiaidh sin. Íocann an tÚdarás Árachas Sláinte Creidmheasanna Comhionannaithe Riosca, thar ceann na dtomhaltóirí, as an gCiste leis na gnóthais árachais sláinte. Ullmhaítear ráitis airgeadais ar leithligh maidir leis an gCiste ar bhonn bliantúil. Tá an tÚdarás freagrach as an gCiste a riar agus a chothabháil.

Níl aon fhostaithe fostaithe go díreach ag an gCiste. Ghearr an tÚdarás costais iomlána €319,744 (2020: €293,463) i leith an Chiste do 2021 mar a leanas:

Cineál an chostais	Iomlán athghearrtha ar an gCiste	
	2021 €	2020 €
Tuarastal agus costais foirne	208,278	190,294
Cíos, táillí seirbhíse agus cothabháil	57,478	54,326
Costais ríomhaireachta agus pháipéarachais	4,724	5,111
Costais eile riaracháin	49,264	43,732
	319,744	293,463

14. Formheas na Ráiteas Airgeadais

D'fhorghas an tÚdarás na Ráitis Airgeadais ar an 20 Meitheamh 2022.

---

*Tá Cathairleach agus
seisear gnáthchomhaltaí san
Údarás, arna gceapadh ag an
Aire Sláinte.*

7

Tuarascáil agus Ráitis
Airgeadais an Chiste
Comhionannaithe Riosca
don bhliain 1 Eanáir 2021 go 31 Nollaig 2021

Don Aire Sláinte

De réir théarmaí an Achta Árachais Sláinte (arna leasú) 1994, cuireann an tÚdarás Árachais Sláinte Ráitis Airgeadais an Chiste Comhionannaithe Riosca don tréimhse 12 mhí dar críoch 31 Nollaig 2021 i láthair.

An Ráiteas maidir le Freagrachtaí

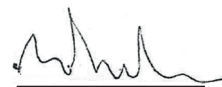
Ceanglaítear le hAlt 11D(8) den Acht Árachais Sláinte, 1994 (arna leasú) (an ‘tAcht’) ar an Údarás Árachais Sláinte (“an tÚdarás”) ráitis airgeadais a ullmhú i ndáil leis an gCiste um Chothromú Fiontar (an “Ciste”). Agus na ráitis airgeadais sin á n-ullmhú, éilítear ar an Údarás:

- ▶ Beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach ansin;
- ▶ breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus stuama;
- ▶ A shonrú cé acu ar ullmhaíodh na ráitis airgeadais i gcomhréir leis na caighdeáin chuntasaíochta is infheidhme, na caighdeáin sin a léiriú, agus an éifeacht agus an chúis le haon imeacht ábhartha ó na caighdeáin sin a shonrú; agus
- ▶ Na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh mura bhfuil sé míchuí a ghlacadh leis go leanfaidh an Ciste ag feidhmiú.

Tá an tÚdarás freagrach as taifid chuntasaíochta leordhóthanacha a choinneáil ina mínítear agus ina dtaifeadtar i gceart idirbhearta an Chiste, gur féidir ag aon tráth sócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais an Chiste a chinneadh le cruinneas réasúnta agus a chur ar a chumas a chinntiú go gcloíonn na ráitis airgeadais le hAlt 11D(8) den Acht. Tá an tÚdarás freagrach freisin as a shócmhainní an chiste a chosaint agus mar sin as céimeanna réasúnta a ghlacadh chun calaois agus neamhrialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Patricia Byron
Cathaoirleach

Michael A. O'Sullivan
Comhalta

20 Meitheamh 2022

Dáta

Tuarascáil an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Ard Reachtair Cuntas agus Ciste Comptroller and Auditor General

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Ciste um Chothromú Fiontar

Tuairim ar na ráitis airgeadais

Tá iniúchadh déanta agam ar ráitis airgeadais an Chiste um Chothromú Fiontar a d'ullmhaigh an tÚdarás Árachas Sláinte don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2021 mar a cheanglaítear faoi fhorálacha alt 11D(9) den Acht Árachais Sláinte 1994 (arna leasú). Cuimsíonn na ráitis airgeadais

- an ráiteas ioncaim agus caiteachais agus na cúlchistí ioncaim coinnithe
- an ráiteas ar an staid airgeadais
- an ráiteas ar shreabhadh airgid, agus
- na nótaí gaolmhara, lena n-áirítear achoimre ar bheartais shuntasacha chuntasáochta.

Is é mo thuairim go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíor agus cothrom ar shócmhainní, ar dhliteanais agus ar staid airgeadais an Chiste amhail an 31 Nollaig 2021 agus ar a ioncam agus ar a chaiteachas do 2021 de réir an Chaighdeáin um Thuairisciú Airgeadais (FRS) 102 — *An Tuairisciú Airgeadais. Caighdeán infheidhme sa RA agus i bPoblacht na hÉireann.*

Bunús na tuairime

Rinne mé m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta Iniúcháireachta (ISAnna) arna bhfógairt ag Eagraíocht Idirnáisiúnta na bhForas Iniúcháireachta Uachtarach. Tá cur síos ar mo fhreagrachtaí faoi na caighdeáin sin san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo. Táim neamhspleách ar an Údarás Árachas Sláinte agus tá mo chuid freagrachtaí eiticíúla eile comhlíonta agam de réir na gcaighdeán.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta atá faighte agam chun bonn a chur le mo thuairim.

Tuarascáil ar fhaisnéis seachas na ráitis airgeadais, agus ar ábhair eile

Tá na ráitis airgeadais curtha i láthair ag an Údarás Árachas Sláinte mar aon le faisnéis áirithe maidir le hoibriú an Chiste. Cuimsíonn sé seo tuarascáil bhliantúil an Údaráis, an ráiteas rialachais agus tuarascáil chomhaltaí an Údaráis, agus an ráiteas ar rialú inmheánach. Tá cur síos san aguisín a ghabhann leis an tuarascáil seo ar mo fhreagrachtaí tuairisc a thabhairt maidir le faisnéis den sórt sin, agus ar ábhair áirithe eile ar a dtuairiscím trí eisceacht.

Níl aon rud le tuairisciú agam ina leith sin.

Seamus McCarthy
Ard Reachtair Cuntas agus Ciste

23 Meitheamh 2022

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí an Údaráis Árachais Sláinte

Mar atá sonraithe sa ráiteas freagrachtaí don Chiste, tá comhaltaí an Údaráis freagrach as

- ráitis airgeadais a ullmhú san fhoirm a fhorordaítear faoi alt 11 D(8) den Acht
- a chinntiú go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíor agus cothrom de réir FRS102
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú
- measúnú a dhéanamh ar cé acu an bhfuil nó nach bhfuil úsáid bhonn chuntasaíochta an ghnóthais leantaigh oiriúnach, agus
- cibé rialú inmheánach a chinneann siad atá riachtanach le gur féidir ráitis airgeadais a ullmhú atá saor ó mhíríteas ábhartha, cibé acu de bharr calaoise nó earráide.

Freagrachtaí an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 11 D(9) den Acht ráitis airgeadais an Chiste a iniúchadh agus tuairisc a thabhairt orthu do Thithe an Oireachtais.

Is é an cuspóir atá agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh agam ná dearbhú réasúnta a fháil maidir le cibé an bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíríteas ábhartha de bharr calaoise nó earráide. Is leibhéal ard dearbhaithe é dearbhú réasúnta, ach ní ráthaíocht é go n-aimseoidh iniúchadh arna dhéanamh i gcomhréir leis na ISAnna míráiteas ábhartha i gcónaí nuair atá sé ann. Is féidir le míráiteas a eascairt as calaois nó earráid agus meastar go bhfuil siad ábhartha más rud é, ina n-aonar nó ina n-iomláine, go bhféadfaí a bheith ag súil le réasún go mbeadh tionchar acu ar chinntí eacnamaíocha na n-úsáideoirí a dhéantar ar bhonn na ráiteas airgeadais seo.

Mar chuid d'iniúchadh de réir na ISAs, feidhmím breithiúnas gairmiúil agus coimeádaím amhras gairmiúil ar feadh an iniúchta. Agus é sin á dhéanamh,

- Aithním agus déanaim measúnú ar na rioscaí a bhaineann le míráiteas ábhartha ar na ráitis airgeadais cibé acu de bharr calaoise nó earráide; nósanna imeachta iniúchta a dhearadh agus a dhéanamh a fhreagraíonn do na rioscaí sin; agus fianaise iniúchta a fháil atá leordhóthanach agus oiriúnach chun bonn a sholáthar do mo thuairim. Tá an riosca nach mbrathfar míráiteas ábhartha mar thoradh ar chalaos níos airde ná an ceann a eascraíonn as earráid, toisc go bhféadfadh claonpháirteachas, brionnú, easnaimh d'aon ghnó, mífhaisnéis nó sárú ar rialú inmheánach a bheith i gceist le calaois.
- Faighim tuiscint ar rialú inmheánach a bhaineann leis an iniúchadh chun nósanna imeachta iniúchta a dhearadh atá oiriúnach sna himthosca, ach nach bhfuil chun críche tuairim a chur in iúl ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim meastóireacht ar oiriúnacht na mbeartas cuntasaíochta a úsáidtear agus ar réasúntacht na meastachán cuntasaíochta agus na nochtuithe gaolmhara.
- Déanaim cinneadh maidir le hoiriúnacht úsáid bhonn gnóthas leantach na cuntasaíochta agus, bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fuarthas, maidir le cibé an bhfuil

éiginnteacht ábhartha ann maidir le himeachtaí nó coinníollacha a d'fhéadfadh amhras suntasach a chur ar chumas an Chiste leanúint ar aghaidh mar ghnóthas leantach. imní. Má chinnim go bhfuil éiginnteacht ábhartha ann, ceanglaítear orm aird a tharraingt i mo thuarascáil ar na nochtuithe gaolmhara sna ráitis airgeadais nó, mura leor na nochtuithe sin, mo thuairim a mhodhnú. Tá mo chonclúidí bunaithe ar an bhfianaise iniúchta a fuarthas suas go dtí dáta mo thuarascála. Mar sin féin, d'fhéadfadh imeachtaí nó coinníollacha sa toadhchá a bheith ina gcúis le scor den Chiste mar ghnóthas leantach.

- Déanaim meastóireacht ar chur i láthair, ar struchtúr agus ar ábhar foriomlán na ráiteas airgeadais, lena n-áirítear na nochtuithe, agus cibé an léiríonn na ráitis airgeadais na hidirbhearta agus na himeachtaí bunúsacha ar bhealach a bhainfidh cur i láthair cothrom amach.

Déanaim cumarsáid leo siúd atá freagrach as rialachas maidir le, i measc nithe eile, scóip agus uainiú pleanáilte an iniúchta agus torthaí suntasacha an iniúchta, lena n-áirítear aon easnaimh shuntasacha sa rialú inmheánach a shainaitním le linn m'iniúchta.

Faisnéis seachas na ráitis airgeadais

Ní chlédaíonn mo thuairim ar na ráitis airgeadais an fhaisnéis eile a cuireadh i láthair leis na ráitis sin, agus ní chuirim aon chonclúid dearbhaithe in iúl ina leith.

Maidir le m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais, ceanglaítear orm faoi na ISAnna an fhaisnéis eile a chuirtear i láthair a léamh agus, le linn dom é sin a dhéanamh, a bhreithniú cibé an bhfuil an fhaisnéis eile ar neamhréir go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó leis an eolas a fuarthas le linn an iniúchta, nó má tá. is cosúil go bhfuil míráiteas ábhartha ann ar shlí eile. Más rud é, bunaithe ar an obair atá déanta agam, go dtugaim de thátal as go bhfuil míráiteas ábhartha maidir leis an bhfaisnéis eile seo, ceanglaítear orm an fhíríc sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar nithe eile

Déantar m'iniúchadh trí thagairt a dhéanamh do na breithnithe speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistíocht agus lena bhfeidhmiú. Tuairiscím má shainaitním ábhair ábhartha a bhaineann leis an mbealach a seoladh gnó poiblí.

Déanaim iarracht fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Tuairiscím má shainaitním aon chás ábhartha nár úsáideadh airgead poiblí chun na gcríoch a bhí beartaithe nó nár chloígh na hidirbhearta leis na húdaráis a rialaíonn iad.

Tuairiscím freisin trí eisceacht más rud é, i mo thuairim,

- nach bhfuil an fhaisnéis agus na míniúcháin go léir a theastaigh uaim le haghaidh m'iniúchta faighte agam, nó
- níor leor na taifid chuntasaíochta chun na ráitis airgeadais a iniúchadh go héasca agus i gceart, nó
- níl na ráitis airgeadais ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Ráiteas ar Chaiteachas agus Ioncam agus ar Cúlchistí Ioncaim Coinnithe

don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2021

	Nótaí	12 mhí dar críoch 31 Nollaig 2021 €	12 mhí dar críoch 31 Nollaig 2020 €
Ioncam			
Dleacht stampa	2	802,613	770,799
Caiteachas			
Creidmheasanna préimhe comhionannaithe riosca	3	645,398	629,393
Creidmheas úsáide ospidéal	4	127,637	102,725
Costais na foirne agus costais eile	5	369	393
Caiteachas iomlán		773,404	732,511
Barrachas ioncaim thar chaiteachas		29,209	38,288
Barrachas don bhliain		29,209	38,288
Cúlchistí ioncaim coinnithe ag tús na bliana		86,098	47,810
Cúlchistí ioncaim coinnithe ag deireadh na bliana		115,307	86,098

Patricia Byron
Cathaoirleach

Michael A. O'Sullivan
Comhalta

20 Meitheamh 2022
Dáta

Tá nótaí 1 go 12 ina gcuid de na Ráitis Airgeadais seo

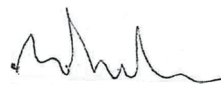
Ráiteas ar an Staid Airgeadais

amhail an 31 Nollaig 2021

	Nótaí	2021 €	2020 €
Sócmhainní Reatha			
Taiscí gearrthéarmacha	6	371,179	324,003
Airgead tirim agus coibhéisí airgid		20	16
Réamhíocaíochtaí agus féichiúnaithe eile	7	232,856	231,975
		604,055	555,994
Creidiúnaithe (méideanna a bheidh dlite laistigh de bhliain)			
Creidiúnaithe agus fabhruithe	8	(445,032)	(430,712)
Soláthar i leith creidmheas úsáide ospidéal	9	(43,716)	(39,184)
		(488,748)	(469,896)
Glansócmhainní		115,307	86,098
Ag léiriú			
Cúlchistí ioncaim coinnithe		115,307	86,098

Patricia Byron
Cathaoirleach

Michael A. O'Sullivan
Comhalta

20 Meitheamh 2022
Dáta

Tá nótaí 1 go 12 ina gcuid de na Ráitis Airgeadais seo.

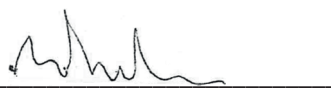
Ráiteas ar Shreafaí Airgid

don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2021

	Nótaí	2021 €	2020 €
Réiteach an bharrachais oibriúcháin leis an nglan-insreabhadh ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin			
Barrachas oibriúcháin ioncaim thar chaiteachas don bhliain		29,209	38,288
Laghdú / (méadú) ar fhéichiúnaithe	7	(881)	(11,486)
Méadú ar chreidiúnaithe	8 & 9	18,852	6,039
Glan-insreabhadh ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		47,180	32,841
Insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta			
Ús bainc a fuarthas		-	-
Glan-insreabhadh airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta		-	-
Méadú ar airgead tirim agus coibhéisí airgid		47,180	32,841
Airgead tirim agus coibhéisí airgid amhail an 1 Eanáir		324,019	291,178
Airgead tirim agus coibhéisí airgid amhail an 31 Eanáir		371,199	324,019
Méadú ar airgead tirim agus coibhéisí airgid		47,180	32,841

Patricia Byron
Cathaoirleach

Michael A. O'Sullivan
Comhalta

20 Meitheamh 2022
Dáta

Tá nótaí 1 go 12 ina gcuid de na Ráitis Airgeadais seo.

Nótaí (mar chuid de na ráitis airgeadais)

1. Beartais Chuntasaíochta

Tá na beartais chuntasaíochta shuntasacha a cuireadh i bhfeidhm in ullmhú na ráiteas airgeadais seo leagtha amach thíos. Cuireadh na beartais seo i bhfeidhm go comhsheasmhach maidir leis na blianta ar fad a chuirtear i láthair mura ndeirtear a mhalairt.

Bunús an Ullmhúcháin

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais i gcomhréir le Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais 102 “An Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is Infheidhme sa RA agus i bPoblacht na hÉireann” (“FRS102”). Ullmhaíodh na ráitis airgeadais ar bhonn fabhráithe na cuntasáíochta de réir na bprionsabal cuntasáíochta a nglactar leo go ginearálta agus faoin gcoinbhinsiún costais stairiúil.

Cuirtear ráitis airgeadais an Chiste i láthair in Euro (“€’000”) arb é airgeadra feidhmiúil an Chiste é freisin.

Faisnéis Ghinearálta

Déantar foráil leis an Acht Árachais Sláinte 1994, arna leasú leis an Acht Árachais Sláinte (Leasú) 2012, i leith comhionannú riosca trína bhfaighidh gnóthais chláráithe creidmheasanna i ndáil le haicmí áirithe daoine árachaithe ionas nach mbaileoidh siad préimh iníochta i leith soláthar árachais sláinte don duine aonair. Rinneadh foráil in Acht 2012 freisin do bhunú an Chiste.

Tá an tÚdarás freagrach as bunú, riarachán agus cothabháil an Chiste. Tá Comhaltaí an Údaráis freagrach as ráitis airgeadais don Chiste a tháirgeadh agus a cheadú. Tá an tÚdarás freagrach as údarú agus faomhadh idirbhearta uile an Chiste. Tá sonraí maidir le córais agus nósanna imeachta rialachais agus rialaithe an Údaráis leagtha amach sna Ráitis maidir le Rialuithe Inmheánacha agus maidir le Rialachas a nochtar i ráitis airgeadais an Údaráis.

Rinneadh foráil san Acht go n-íofar isteach sa Chiste gach dleacht stampa a íofar de bhua Alt 125A den Acht Comhdhlúite Dleachtanna Stampa 1999 maidir le conarthaí árachais sláinte dar tosach an 1 Eanáir 2013 nó ina dhiaidh.

Áirítear le híocaíochtaí amach as an gCiste:

- ▶ Creidmheasanna préimhe comhionannaithe riosca – ní théann an leibhéal riosca a bhaineann le tomhaltóir ar leith do ghnóthas cláráithe i bhfeidhm ar an bpréimh a íofar. Gearrtar an phréimh chéanna ar gach duine árachaithe le haghaidh pleán áirithe, beag beann ar aois, inscne agus staid reatha a sláinte nó staid dhóchúil a sláinte sa todhchaí, faoi réir eisceaichtaí maidir le leanáí faoi 18 mbliana d’aois, lascaí do bhaill i scéimghrúpaí, daoine fásta óga agus ualaithe pobalráitithe ar feadh an tsaoil. Déantar foráil sa Chiste go bhfaighidh gnóthais chláráithe préimheanna níos airde

maidir le daoine scothaosta, agus daoine nach bhfuil chomh sláintiúil go ginearálta a árachú, agus go n-íofar an méid is airde mar chreidmheas préimhe comhionannaithe riosca ón gCiste. Athraíonn leibhéal riosca na gcreidmheasanna comhionannaithe riosca atá iníochta ón gCiste i leith préimheanna ar bhonn aoise, inscne agus leibhéal an chumhdaigh.

- ▶ Creidmheas úsáide ospidéal – tá méid sonraithe iníochta ón gCiste le haghaidh gach seal a chaitheann duine árachaithe i gcóiríocht ospidéal phríobháidigh nó in ospidéal maoinithe go poiblí ina bhfuil muirear iníochta faoi Alt 55 den Acht Árachais Sláinte 1970 as seal den sórt sin

Bhíothas leis an Scéim Comhionannaithe Riosca a athnuachan in 2020. Mar gheall ar phaindéim COVID-19 agus a chumas dul i bhfeidhm ar mhargadh an árachais sláinte phríobháidigh, chinn an Roinn Sláinte an scéim atá ann a shíneadh go dtí an 31 Márta 2022. Dheimhnigh an Coimisiún Eorpach i mí na Nollag 2020 nach raibh sé ag cur in aghaidh an Scéim Comhionannaithe Riosca a fhadú go dtí an 31 Márta 2022. D’fhormheas Coimisiún an AE síneadh agus modhnú na Scéime um Chothromú Fiontar an 31 Márta 2022.

Tréimhse chuntasaíochta

Baineann na ráitis airgeadais don bhliain ón 1 Eanáir 2021 go dtí an 31 Nollaig 2021.

Ioncam

Aithnítear ioncam ó Dhleacht Stampa sna ráitis airgeadais thar théarma an chonartha árachais ábhartha, a nglactar leis gur dhá mhí dhéag é i ngach cás. Íocann gnóthais chláráithe dleacht stampa ar pholasaithe a thosaíonn ar an 1 Eanáir 2013 nó ina dhiaidh sin leis na Coimisinéirí Ioncaim ar bhonn ráithiúil. Íoctar an dleacht stampa isteach sa Chiste ansin. Déantar fáiltas an Chiste sa bhliain airgeadais a choigeartú chun an méid seo a leanas a chur san áireamh:

- ▶ Dleacht stampa fabhráithe arb ionann é agus dleacht stampa gan íoc atá dlite don Chiste ag deireadh na bliana agus a léiríonn méideanna atá iníochta ag gnóthais chláráithe i ndáil leis an ráithe dheiridh den bhliain airgeadais. Taifeadtar an méid sin mar fhéichiúnaí maidir leis an gCiste.
- ▶ Léiríonn dleacht stampa neamhthuillte an cion measta den dleacht stampa a íocadh isteach sa Chiste le linn na bliana airgeadais agus a bhí fabhráithe ag deireadh na bliana a bhaineann le téarma neamhéagtha na gconarthaí árachais ábhartha ar an dáta tuairiscithe. Taifeadtar an méid sin mar dhleacht stampa neamhthuillte ag an dáta tuairiscithe (féach **Nóta 8** – Creidiúnaithe agus Fabhrúithe).

Nótaí (mar chuid de na ráitis airgeadais)

Aitheantas Caiteachais

Aithnítear caiteachas sna ráitis airgeadais ar bhonn fabhrúithe de réir mar a thabhaítear é.

Creidmheasanna Prémhe Comhionannaithe Riosca

Tugtar cuntas ar chreidmheas prémhe comhionannaithe riosca ar bhonn fabhrúithe. Éilíonn gnóthais chláraithe creidmheas prémhe comhionannaithe riosca ón gCiste ar bhonn míosúil. Agus an méid a aithneofar mar speansas sa bhliain airgeadais á chinneadh, déantar na híocaíochtaí a dhéantar as an gCiste a choigeartú chun an méid seo a leanas a chur san áireamh:

- ▶ Suimeanna arna n-éileamh agus atá iníoctha le gnóthais chláraithe nár íocadh ar an dáta tuairiscithe.

- ▶ • Creidmheas prémhe comhionannaithe riosca neamhchaite – íocann formhór na ndaoine aonair polasaithe árachais trí thráthchodanna míosúla nó go bliantúil roimh ré. Cláraítear costais ar chreidmheasanna a éilítear maidir le tráthchodanna míosúla sa mhí lena mbaineann an t-éileamh mar chaiteachas. Déantar creidmheasanna a éilítear ar pholasaithe a íoctar ar bhonn bliantúil roimh ré a chlárú mar chaiteachas go haonfhoirmeach thar dhá mhí dhéag den chonradh. Ag an dáta tuairiscithe aithnítear aon suimeanna a íocadh le gnóthais chláraithe nár cláraíodh mar chaiteachas mar fhéichiúnaí (Féach **Nóta 7** – Réamhíocaíochtaí agus Féichiúnaithe Eile).

Breithiúnais agus Meastacháin Chriticiúla Chuntasaíochta

Éilítear le hullmhú na ráiteas airgeadais ar an lucht bainistíochta breithiúnais, meastacháin agus boinn tuisceana a dhéanamh a théann i gcionn ar na méideanna a thuairiscítear do shócmhainní agus do dhliteanais ar an dáta tuairiscithe agus ar na méideanna a thuairiscítear le haghaidh ioncaim agus speansas i rith na bliana. Ciallaíonn cineál an mheastacháin, áfach, go bhféadfadh na fíorthorthaí a bheith difriúil leis na meastacháin sin. Bhí an tionchar ba shuntasá ag na breithiúnais seo a leanas ar na méideanna atá aitheanta sna ráitis airgeadais.

Ba cheart go mbeadh leibhéal na gcúlchistí i ndáil le héilimh amach anseo a chuimsítear sna ráitis airgeadais chomh láidir ar a laghad leis an meastachán is fearr agus ba cheart gur leor é i gcónaí chun aon dliteanais a thíocfadh chun cinn i leith eipeasóidí ospidéal atá fós le héileamh a chlúdach chomh fada agus is féidir

a thuar le réasún. Ríomhtar an soláthar creidmheasa um úsáid ospidéal bunaithe ar chomhairle achtúireach neamhspleách trí úsáid a bhaint as roinnt teicnící achtúireacha a nglactar leo go ginearálta chun teacht ar an meastachán lárnach agus ar réimse meastachán réasúnta. Tá an soláthar a thairfeadtar sna ráitis airgeadais chomh láidir ar a laghad leis an meastachán is fearr a fuarthas ag baint úsáid as modhanna achtúireacha a nglactar go ginearálta leo móide lamháil éiginnteachta 10%. Tá an lamháil neamhchinnteachta 10% bunaithe ar leibhéal na héiginnteachta sa soláthar agus na héiginnteachtaí i dtimpeallacht na n-éileamh.

Creidmheas Úsáide Ospidéal

Tugtar cuntas ar chreidmheas úsáide ospidéal ar bhonn fabhrúithe. Agus an méid a aithneofar mar speansas sa bhliain airgeadais á chinneadh, déantar na híocaíochtaí a dhéantar as an gCiste a choigeartú chun an méid seo a leanas a chur san áireamh:

- ▶ Suimeanna arna n-éileamh ag na gnóthais chláraithe agus atá iníoctha leo nár íocadh ar an dáta tuairiscithe.

- ▶ Soláthar i leith creidmheas úsáide ospidéal a thugann chun cinn i leith eipeasóidí ospidéal a tharla sa bhliain airgeadais ach nach raibh éilithe ag gnóthais chláraithe ag deireadh na bliana. Glactar leis sa soláthar go bhfuil líon na n-oícheanta agus na laethanta i gcóiríocht ospidéal phríobháidigh aonfhoirmeach ar fud na gconarthaí a thosaíonn ar dhátaí éagsúla agus go dtarlaíonn cur san ospidéal go haonfhoirmeach le linn thréimhse an pholasaí. Féadfaidh an tréimhse socraithe le haghaidh éilimh ospidéal a bheith an-éagsúil. D'fhéadfadh sé go mbeadh de thoradh air sin go ndéanfadh gnóthais chláraithe éileamh ar chreidmheas úsáide ospidéal bliain nó níos mó i ndiaidh eipeasóid ospidéal.

- ▶ Coigeartú maidir le haon tearcsholáthar nó rósholáthar i leith creidmheasanna neamhéilithe i leith blianta airgeadais roimhe sin atá fós gan íoc ar an dáta tuairiscithe.

Nótaí (mar chuid de na ráitis airgeadais)

2. Ioncam

Íocann gnóthais chláráithe íocaíochtaí Dleachta Stampa le haghaidh polasaithe a thosaíonn nó a dhéantar a athnuachan ar an 1 Eanáir 2013 nó tar éis an dáta sin leis na Coimisinéirí Ioncaim, a aistríonn an t-airgead chuig an gCiste ina dhiaidh sin.

	2021 €000	2020 €000
Íoctar an dleacht stampa isteach sa Chiste	808,999	773,824
Gluaiseacht infhaighte dleachta stampa sa bhliain	3,960	9,332
Gluaiseacht dleachta stampála neamhthuillte sa bhliain	(10,346)	(12,357)
	802,613	770,799

3. Creidmheasanna Prémhe Comhionannaithe Riosca

	2021 €000	2020 €000
Íocaíochtaí arna ndéanamh le gnóthais chláráithe	643,479	626,893
Creidmheasanna prémhe comhionannaithe riosca iníoctha le	(1,160)	4,654
gluaiseacht gnóthas cláráithe sa bhliain	3,079	(2,154)
Gluaiseacht prémheanna comhionannaithe riosca neamhchaite sa bhliain	645,398	629,393

4. Creidmheas Úsáide Ospidéil

	2021 €000	2020 €000
Íocaíochtaí arna ndéanamh le gnóthais chláráithe	117,983	113,805
Creidmheas úsáide ospidéil iníoctha le	5,122	(3,203)
gluaiseacht gnóthas cláráithe sa bhliain	4,532	(7,877)
Gluaiseacht soláthair i leith creidmheas úsáide ospidéil sa bhliain	127,637	102,725

Nótaí (mar chuid de na ráitis airgeadais)

5. Costais na Foirne agus Costais eile

	2021 €000	2020 €000
Costais athghearrtha an Údaráis Árachais Sláinte		
Tuarastail agus costais foirne	196	180
Costais oiliúna	5	2
Táillí Stiúrthóirí	7	7
Cíos, táille sheirbhíse agus cothabháil	54	52
Árachas	4	5
Ríomhaireacht agus páipéarachas	5	5
Costais eile riaracháin	16	15
Dímheas	33	27
	320	293
Costais a ghearrtar go díreach ar an gCiste:		
Iniúchadh	9	9
Cuntasaíocht	14	15
Achtúireacht	20	36
Árachas	3	2
	46	62
Costais arna dtabhú go díreach ag an gCiste:		
Muirir bhainc	3	38
	369	393

6. Taiscí Gearrthéarmacha

Cuimsítear i dtaiscí gearrthéarmacha infheistíochtaí i nótaí státciste arna n-eisiúint ag Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta. Is nótaí gearrthéarmacha úsmhara iad nótaí Státciste. Is féidir ioncam barra-chais, caipiteal nó sochar eile a gheofar nach bhfuil ag teastáil láithreach chun críocha an Chiste a infheistiú i nótaí státciste. I dtimpeallacht reatha an ráta úis ísil, ní raibh aon ús tuillte ar na Nótaí Státciste don tréimhse (2020: €Nialas).

Nótaí (mar chuid de na ráitis airgeadais)

7. Réamhíocaíochtaí agus Féichiúnaithe Eile

	2021 €000	2020 €000
Creidmheas préimhe comhionannaithe riosca nár cláraíodh mar chaiteachas	55,424	58,503
Dleacht stampa fabhraithe	177,432	173,472
	232,856	231,975

8. Creidiúnaithe agus Fabhruithe

	2021 €000	2020 €000
Dleacht stampa neamhthuillte	318,863	308,517
Creidmheasanna préimhe comhionannaithe riosca iníoctha	100,745	101,905
Creidmheas úsáide ospidéil iníoctha	25,058	19,935
An tÚdarás Árachas Sláinte	366	355
	445,032	430,712

9. Soláthar i leith Creidmheas Úsáide Ospidéil

	2021 €000	2020 €000
Ag tús na bliana	39,184	47,061
A tháinig chun cinn le linn na bliana	127,637	102,725
Arna úsáid le linn na bliana	(123,105)	(110,602)
Ag deireadh na bliana	43,716	39,184

10. Staid Airgeadais na Scéime Comhionannaithe Riosca

De réir an Ráitis ar Ioncam agus ar Chaiteachas agus Cúlchistí Ioncaim Coinnithe, b'ionann na cúlchistí coinnithe agus €115.30m (2020: €86.09m). Cuirtear aon bharrachas nó easnamh a tháinig chun cinn as tréimhsí conartha san am atá caite agus as tréimhsí conartha reatha san áireamh agus moltaí á ndéanamh don Aire maidir le creidmheasanna comhionannaithe riosca agus dleacht stampa.

Ar 31 Nollaig 2021, bhí airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim de €371m (2020: €324m) sa Chiste.

11. Nochtadh Leasanna

Tá nósanna imeachta glactha ag an Údarás de réir na dtreoirínte arna n-eisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe maidir le nochtadh leasanna ag Comhaltaí an Údaráis agus chloígh an tÚdarás leis na nósanna imeachta sin. Ní raibh aon idirbhearta ann i rith na bliana maidir le gníomhaíochtaí an Chiste a raibh leas ag Comhaltaí an Údaráis iontu.

12. Formheas na Ráiteas Airgeadais

D'fhorghas an tÚdarás na Ráitis Airgeadais ar an 20 Meitheamh 2022.

An tÚdarás Árachas Sláinte
The Health Insurance Authority

An tÚdarás Árachas Sláinte

Teach Beaux Lane
Sráid Mercer Íochtarach
Baile Átha Cliath 2
D02 DH60

Fón | 0818 929 166
Gréasáin | www.hia.ie